

**OBSERVATOIRE DES PRIX DE
L'ELECTRICITE ET DU GAZ EN REGION DE
BRUXELLES-CAPITALE
JUILLET-AOÛT-SEPTEMBRE 2017**

**OBSERVATORIUM VAN DE GAS- EN
ELEKTRICITEITSPRIJZEN IN HET
BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST
JULI-AUGUSTUS-SEPTEMBER 2017**

I. ACTUALITÉ

2. ELECTRICITE

2.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE

- 2.1.1 Offres présentes sur le marché
- 2.1.2 Offre par défaut vs offre la plus avantageuse
- 2.1.3 Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs
- 2.1.4 Décomposition de la facture annuelle
- 2.1.5 Evolution de la facture d'un client médian
- 2.1.6 Evolution de la facture d'un client médian-partie énergie
- 2.1.7 Evolution de la facture d'un client moyen
- 2.1.8 Evolution de la facture d'un client moyen-partie énergie

2.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE

- 2.2.1 Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs
- 2.2.2 Décomposition de la facture annuelle
- 2.2.3 Evolution de la facture

2.3 ELECTRICITE VERTE

- 2.3.1 Prix moyen par CV/Transactions
- 2.3.2 Evolution des prix et du volume des CV

2.4 CLIENTELE SOCIALE

3. GAZ

3.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE

- 3.1.1 Offres présentes sur le marché
- 3.1.2 Offre par défaut vs offre la plus avantageuse
- 3.1.3 Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs
- 3.1.4 Décomposition de la facture annuelle
- 3.1.5 Evolution de la facture d'un client médian
- 3.1.6 Evolution de la facture d'un client médian-partie énergie

3.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE

- 3.2.1 Aperçu des prix pour plusieurs consommateurs
- 3.2.2 Décomposition de la facture annuelle
- 3.2.3 Evolution de la facture

3.3 CLIENTELE SOCIALE

1. NIEUWS

2. ELEKTRICITEIT

2.1 HUISHOUDELIJKE KLANTEN

- 2.1.1 Aanbiedingen op de markt
- 2.1.2 Standaardofferte vs goedkoopste aanbieding
- 2.1.3 Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers
- 2.1.4 Samenstelling van de jaarlijkse factuur
- 2.1.5 Evolutie van de factuur van de mediane afnemer
- 2.1.6 Evolutie van de factuur van de mediane afnemer-deel energie
- 2.1.7 Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer
- 2.1.8 Evolutie van de factuur van de gemiddelde afnemer-deel energie

2.2 PROFESSIONNELE KLANTEN

- 2.2.1 Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers
- 2.2.2 Samenstelling van de jaarlijkse factuur
- 2.2.3 Evolutie van de factuur

2.3 GROENESTROOM

- 2.3.1 Gemiddelde prijs/Transacties
- 2.3.2 Evolutie van de prijzen en het volume van groenestroomcertificaten

2.4 BESCHERMDE AFNEMERS

3. AARDGAS

3.1 HUISHOUDELIJKE KLANTEN

- 3.1.1 Aanbiedingen op de markt
- 3.1.2 Standaardofferte vs goedkoopste aanbieding
- 3.1.3 Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers
- 3.1.4 Samenstelling van de jaarlijkse factuur
- 3.1.5 Evolutie van de factuur van de mediane afnemer
- 3.1.6 Evolutie van de factuur van de mediane afnemer-deel energie

3.2 PROFESSIONNELE KLANTEN

- 3.2.1 Overzicht van de prijzen voor verschillende verbruikers
- 3.2.2 Samenstelling van de jaarlijkse factuur
- 3.2.3 Evolutie van de factuur

3.3 BESCHERMDE AFNEMERS

ACTUALITE

NIEUWS

Dans l'actualité de ce troisième trimestre 2017, on constate quelques modifications au niveau des offres commerciales du fournisseur MEGA à partir du 1er juillet :

-Pour le professionnel, le produit « Safe 3 ans » devient « Zen 3 ans » avec option de prolongation à 5 ans moyennant un forfait de 20 € tvac par an en électricité et 10€ tvac en gaz. Les produits « Safe 2 ans » et « Zen 5 ans » ne seront quant à eux plus proposés.

-Pour le marché résidentiel, uniquement des contrats à durée indéterminée seront désormais proposés. Le prix (pour les produits fixes) ou la formule (pour les produits variables) sont fixés et garantis pour la période initiale choisie lors de l'inscription.

Les produits fixe « Super » et variable « Cool » tant en électricité qu'en gaz sont ajoutés au panel d'offres existantes, avec comme particularité des acomptes trimestriels obligatoires ou mensuels en option moyennant un forfait 10€ tvac/an.

Ensuite, nous noterons les modifications du tarif social pour lequel les nouveaux prix seront valables du 1er août 2017 au 31 janvier 2018 inclus.

Pour l'électricité, le tarif mono horaire est en légère baisse (0,5%) alors que le bi horaire est quant à lui à la hausse (1.3% jour et nuit).

Pour le gaz, on observe une hausse du prix de près de 2% qui aura un impact de moins de 7€ sur la facture annuelle du consommateur médian.

In dit derde trimester 2017 stellen we enkele wijzigingen vast in de commerciële aanbiedingen van leverancier MEGA vanaf 1 juli:

-Voor de professionelen wordt het product “Safe 3 jaar” “Zen 3 jaar” met verlengingsoptie tot 5 jaar mits een forfait van € 20 incl. btw voor een jaar elektriciteit en € 10 incl. btw voor een jaar gas. De producten “ Safe 2 jaar” en “Zen 5 jaar” worden niet meer aangeboden.

-Voor de huishoudelijke markt worden voortaan enkel contracten van onbepaalde duur aangeboden. De prijs (voor de vaste producten) of de formule (voor de variabele producten) zijn vast en gewaarborgd voor de initiële periode die wordt gekozen bij de inschrijving. Het vaste product “Super” en het variabele product “Cool” worden zowel voor elektriciteit als voor gas aan het bestaande aanbod toegevoegd, met als bijzonderheid verplichte driemaandelijkse voorschotten of maandelijkse voorschotten in optie mits een forfait van € 10 incl. btw/jaar.

Verder noteren we wijzigingen in het sociaal tarief waarvoor de nieuwe prijzen gelden vanaf 1 augustus 2017 tot en met 31 januari 2018.

Voor elektriciteit daalt het enkelvoudig uurtarief licht (0,5%) terwijl het tweevoudig uurtarief stijgt (1,3% dag en nacht).

Voor gas stellen we een prijsstijging van bijna 2% vast die een impact van minder dan € 7 zal hebben op de jaarfactuur van de mediane verbruiker.

ÉLECTRICITÉ

ELEKTRICITEIT

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE

2.1.1 OFFRES PRÉSENTES SUR LE MARCHÉ

Le tableau ci-après reprend le nombre d'offres présentes sur Brusim en septembre 2017 qui permettent au consommateur de faire des économies sur sa facture annuelle par rapport à l'offre du fournisseur par défaut (« degré de liberté ») aux clients passifs.

Attention, seules les offres soumises par les fournisseurs sur base volontaire sont reprises sur Brusim.

On entend par fournisseur par défaut, le fournisseur chargé d'alimenter depuis le 1er janvier 2007 les consommateurs bruxellois qui n'ont pas signé de contrat avec un fournisseur.

Pour ce troisième trimestre 2017, l'économie maximale que peut réaliser le consommateur a diminué par rapport au 2ème trimestre 2017 pour toutes les tranches de consommation, excepté pour le consommateur moyen.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE

2.1.1 OFFRES PRÉSENTES SUR LE MARCHÉ

Le « degré de liberté » varie selon le segment de clientèle concerné. L'observatoire des prix de BRUGEL fait référence aux catégories de clients suivantes :

- Petit client : client dont la consommation annuelle est de 600 kWh (heure pleine).
- Client médian : client bruxellois dont la consommation annuelle est de 2.036 kWh (heure pleine).
- Ménage moyen : client dont la consommation annuelle est de 1.600 kWh (heure pleine) + 1.900 kWh (heure creuse)
- Gros consommateur : client dont la consommation annuelle est de 3.600 kWh (heure pleine) + 3.900 kWh (heure creuse).

	Petit consommateur	Consommateur médian	Consommateur moyen	Gros consommateur
Degré de liberté	17	17	16	15
% d'économies Max/an*	38%	16%	15%	10%
Economies Max/an	€ 56	€ 66	€ 90	€ 126

* Sur la facture totale
Source: Brusim

2.1 HUISHOUDELIJKE KLANTEN

2.1.1 AANBIEDINGEN OP DE MARKT

De onderstaande tabel geeft het aantal aanbiedingen die op Brusim aanwezig waren in september 2017 en waarmee de verbruiker besparen kon op zijn jaarfactuur in vergelijking met de offerte van de standaardleverancier aan passieve klanten (“vrijheidsgraad”).

Er moet rekening worden met het feit dat, op Brusim, alleen offertes, die door de leveranciers op vrijwillige basis ingediend zijn, worden vermeld.

De standaardleverancier is de leverancier die sinds 1 januari 2007 verantwoordelijk is voor de levering aan consumenten die geen contract met een leverancier hebben ondertekend.

Tijdens het derde kwartaal 2017, is de maximale besparing voor de klanten vergeleken met het 2de trimester gedaald voor alle afnemerscategorieën, behalve voor de gemiddelde afnemers.

2.1 HUISHOUDELIJKE KLANTEN

2.1.1 AANBIEDINGEN OP DE MARKT

Prijzen en ook de “vrijheidsgraad” verschilt per type van klanten. Het observatorium van prijzen van BRUGEL verwijst naar de volgende afnemerscategorieën worden als volgt omschreven:

- Kleine afnemer: afnemer met een jaarverbruik van 600 kWh (piekuren)
- Mediane afnemer: Brusselse afnemer met een jaarverbruik van 2.036 kWh (piekuren).
- Gemiddeld gezin: afnemer met een jaarverbruik van 1.600 kWh (piekuren) + 1.900 kWh (daluren)
- Grote verbruiker: afnemer met een jaarverbruik van 3.600 kWh (piekuren) + 3.900 kWh (daluren).

	Kleine verbruiker	Mediane verbruiker	Gemiddelde verbruiker	Grote verbruiker
Vrijheidsgraad	17	17	16	15
% max besparing/jaar*	38%	16%	15%	10%
max besparing/jaar	€ 56	€ 66	€ 90	€ 126

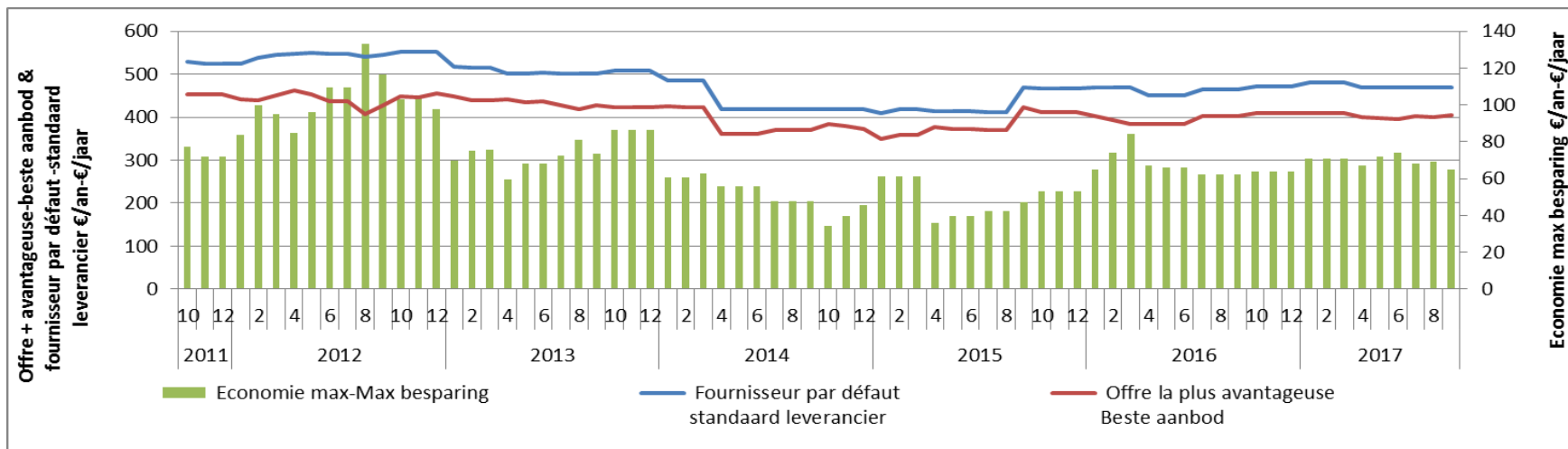
* Op de totale factuur
Bron : Brusim

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE - HUISHOUDELIJKE KLANTEN

2.1.2 OFFRE PAR DÉFAUT VS OFFRE LA PLUS AVANTAGEUSE 2.1.2 STANDAARDOFFERTE VS GOEDKOOPSTE AANBIEDING

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la facture annuelle d'une consommation de 2.036 kWh heures pleines pour un client médian passif (c'est-à-dire un client toujours alimenté par le fournisseur par défaut) et l'évolution de la facture annuelle pour l'offre la moins chère du marché. La différence entre ces deux offres est l'économie que peut réaliser un consommateur en signant un contrat et est représentée en vert.

Source-Bron : Brusim

De bovenstaande grafiek geeft de evolutie van de jaarfactuur voor een verbruik van 2.036 kWh piekuren voor een mediane passieve afnemer (met name een afnemer die nog steeds wordt bevoorrad door de standaardleverancier) en de evolutie van de jaarfactuur voor de goedkoopste aanbieding op de markt. Het verschil tussen deze twee aanbiedingen is de besparing die een verbruiker kan realiseren door een contract te ondertekenen en is weergegeven in het groen.

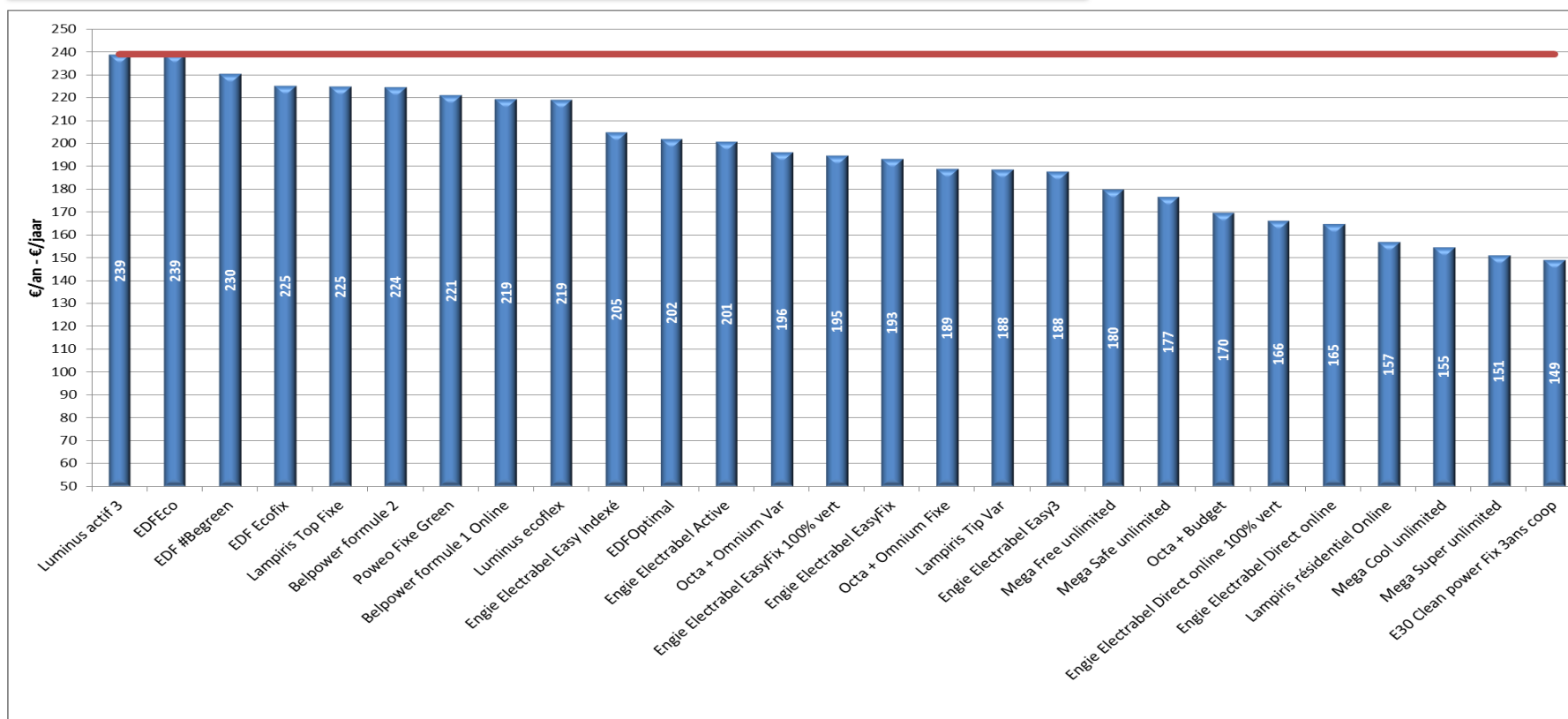
2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE - HUISHOUDELIJKE KLANTEN

2.1.3 APERÇU DES PRIX POUR PLUSIEURS CONSOMMATEURS

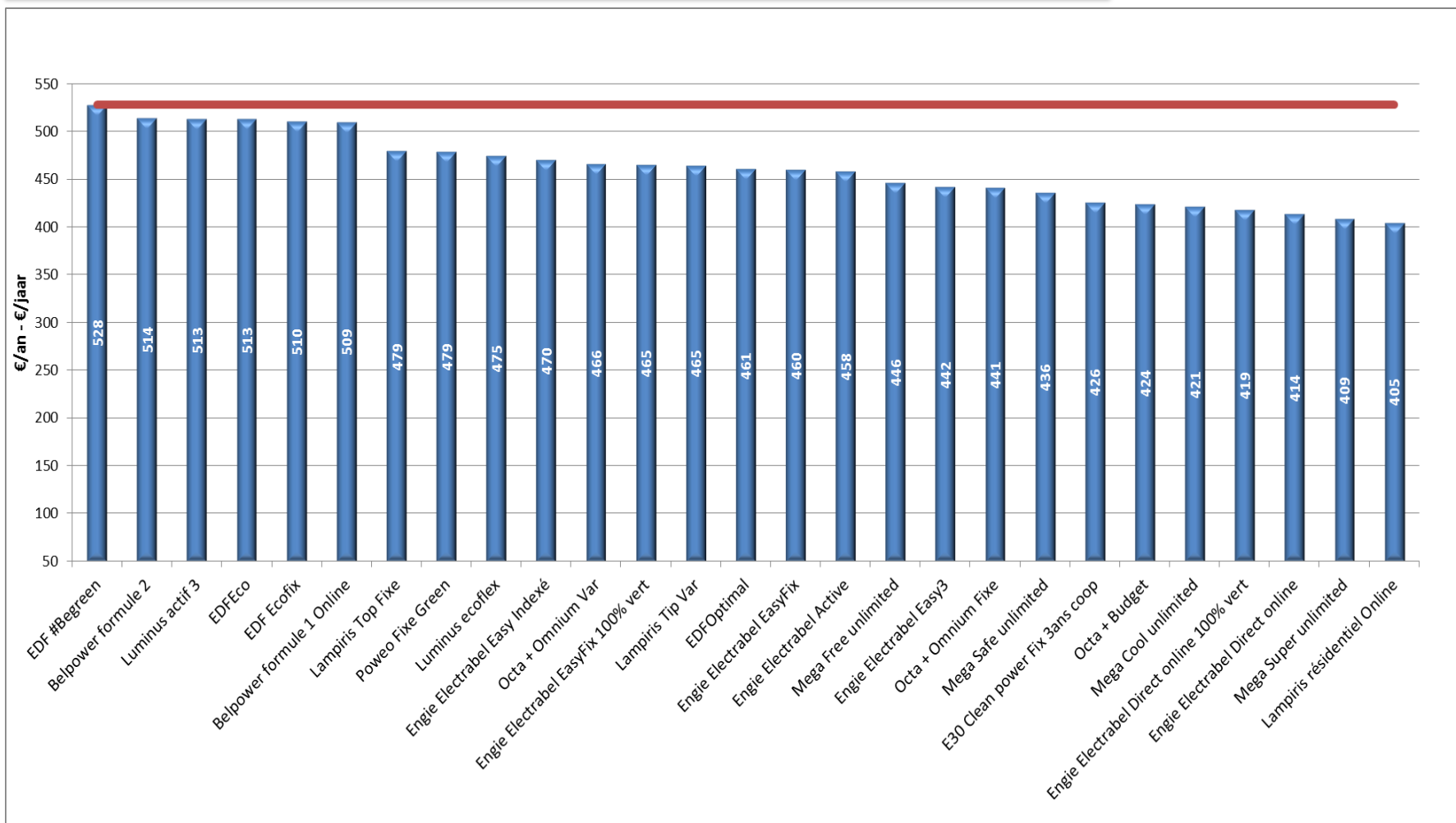
2.1.3 OVERZICHT VAN DE PRIJZEN VOOR VERSCHILLENDE VERBRUIKERS

2.1.3.1 Petit consommateur : 600 kWh - Kleine verbruiker 600 kWh – 30/09/2017

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1.3.2 Consommateur médian 2.036 kWh – Mediane verbruiker 2.036 kWh – 30/09/2017

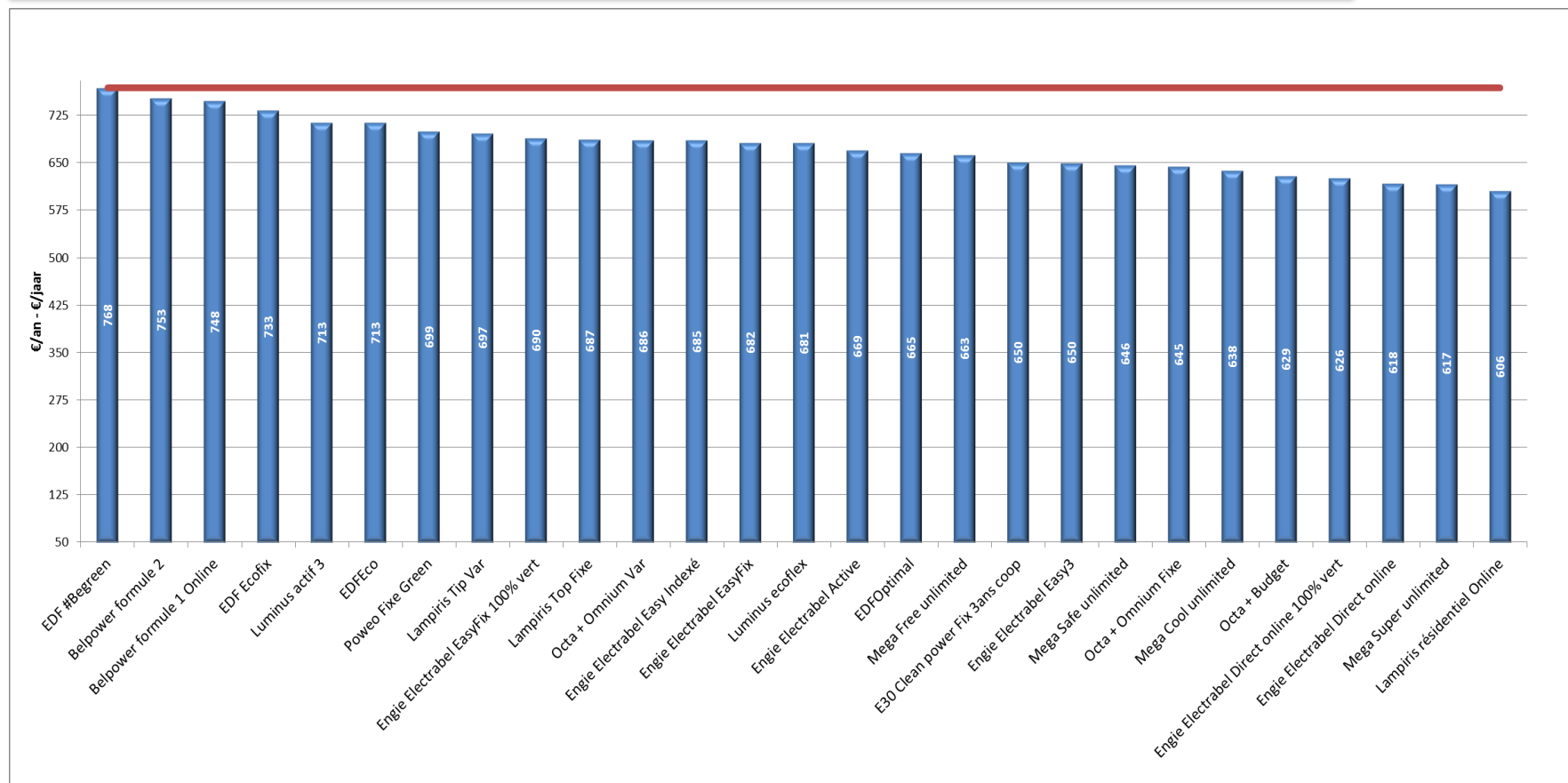

Source-Bron : Brusim

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

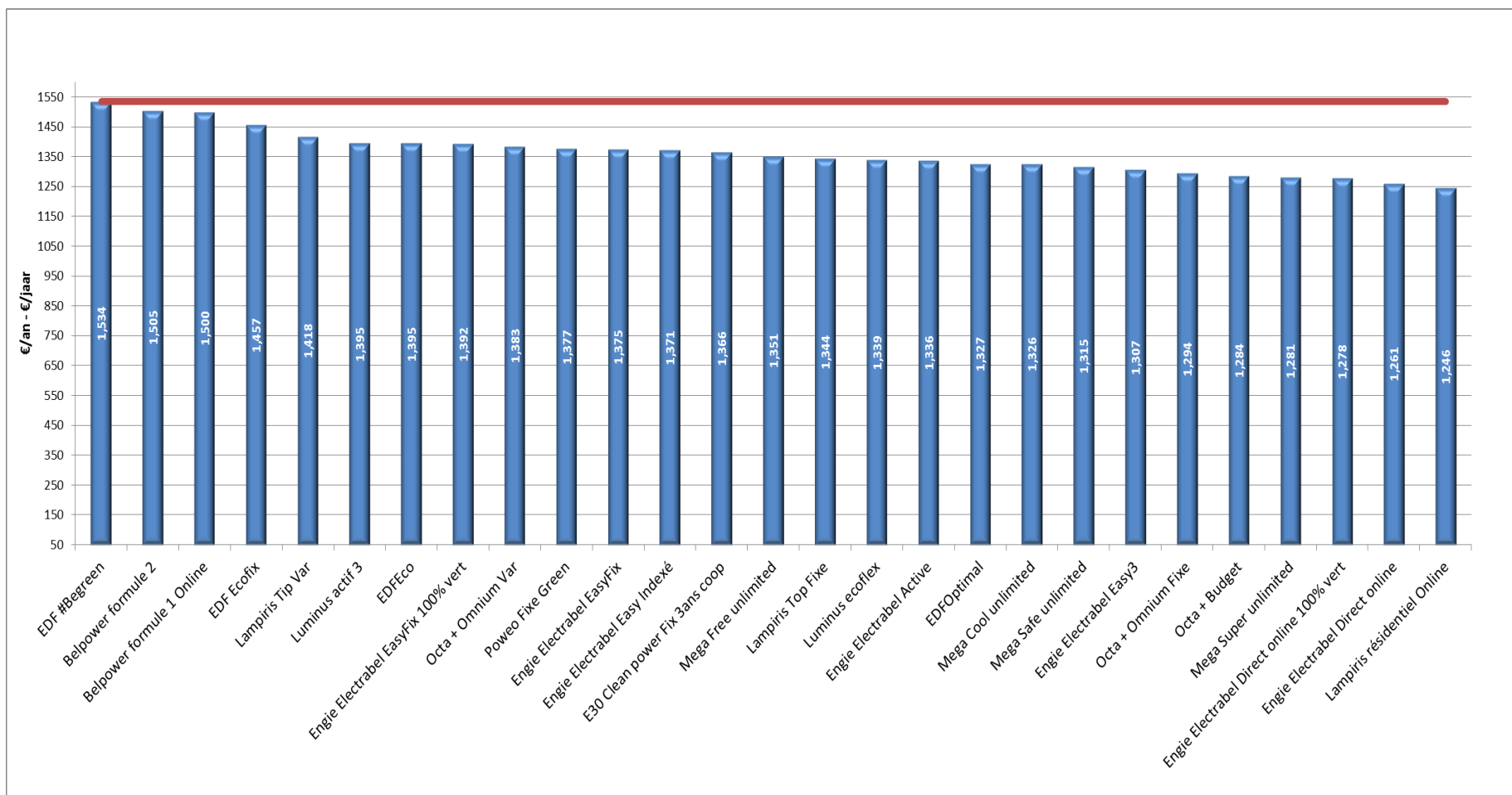
2.1.3.3 Consommateur type DCI correspondant à un ménage moyen :
3.500 kWh (1.600 kWh heure pleine + 1.900 kWh heure creuse) selon la définition d'Eurostat 30/09/2017

2.1.3.3 Verbruiker van het type DCI die overeenstemt met een gemiddeld gezin:
3.500 kWh (1.600 kWh piekuren + 1.900 kWh daluren) volgens de definitie van Eurostat 30/09/2017

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1.3.4 Gros consommateur : 3.600 kWh heure pleine + 3.900 kWh heure creuse -30/09/2017
Grote verbruiker : 3.600 kWh piekuren + 3.900 kWh daluren - 30/09/2017

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

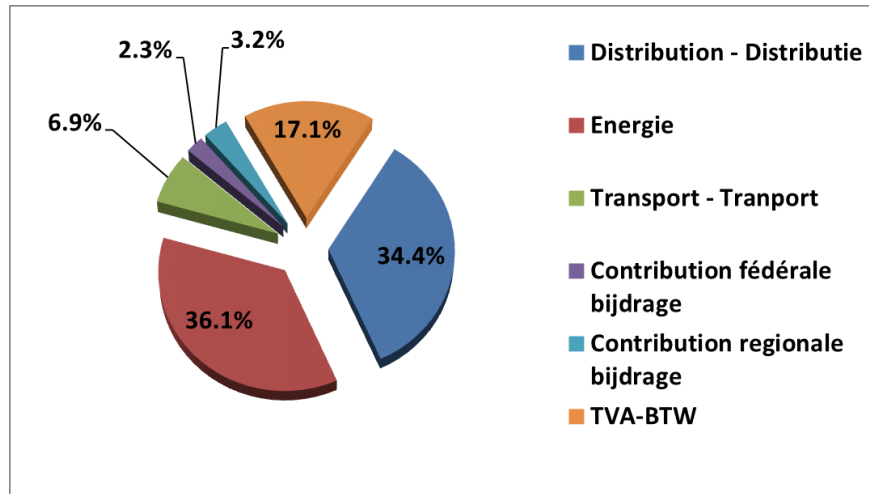
2.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE - HUISHOUDELIJKE KLANTEN

2.1.4 DÉCOMPOSITION DE LA FACTUREE

2.1.4 SAMENSTELLING VAN DE JAARLIJKSE FACTUUR

Les deux premiers postes dominants de la facture sont l'énergie et la distribution, avec des montants respectifs de 205€ (TVAC) et 196€ (TVAC) sur une facture annuelle totale de 470€ (TVAC).

Décomposition de la facture annuelle d'électricité du client médian bruxellois (2.036 kWh) – Septembre 2017

Samenstelling van de jaarlijkse elektriciteitsfactuur van een Brusselse mediane verbruiker (2.036 kWh) – September 2017

Source-Bron : Brusim

De eerste twee hoofdstellen van de factuur zijn de energie en de distributie, met respectieve bedragen van 205€ (IBTW) en 196€ (IBTW) op een totale jaarfactuur van 470€ (IBTW).

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1.5 EVOLUTION DE LA FACTURE DU CLIENT MEDIAN 2.1.5 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR VAN DE MEDIANE AFNEMER

2.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE - HUISHOUDELIJKE KLANTEN

Les montants repris dans le tableau ci-dessous correspondent au prix total payé par un consommateur médian pour 12 mois s'il signe son contrat au cours du mois concerné, tout autre paramètre restant constant.

Produit - Product	Juillet-Juli	Août-Augustus	Septembre-September
EDF #Begreen	527	528	528
EDF Ecofix	515	510	510
Luminus actif 3	513	513	513
EDFEco	513	513	513
Belpower formule 2	508	509	514
Belpower formule 1 Online	503	504	509
Luminus ecoflex	475	475	475
Poweo Fixe Green	474	474	479
Lampiris Top Fixe	472	473	479
Engie Electrabel Easy Indexé	470	470	470
Octa + Omnium Var	466	466	466
Engie Electrabel EasyFix 100% vert	465	466	465
Lampiris Tip Var	465	465	465
EDFOptimal	461	461	461
Engie Electrabel EasyFix	460	461	460
Engie Electrabel Active	458	458	458
Engie Electrabel Easy3	441	442	442
Octa + Omnium Fixe	437	437	441
Mega Safe unlimited	429	429	436
Octa + Budget	424	424	424
E30 Clean power Fix 3ans coop	419	419	426
Engie Electrabel Direct online 100% vert	419	419	419
Engie Electrabel Direct online	414	414	414
Lampiris résidentiel Online	405	405	405
Mega Super unlimited	402	401	409
Mega Free unlimited	-	446	446
Mega Cool unlimited	-	421	421

Euro/an-jaar

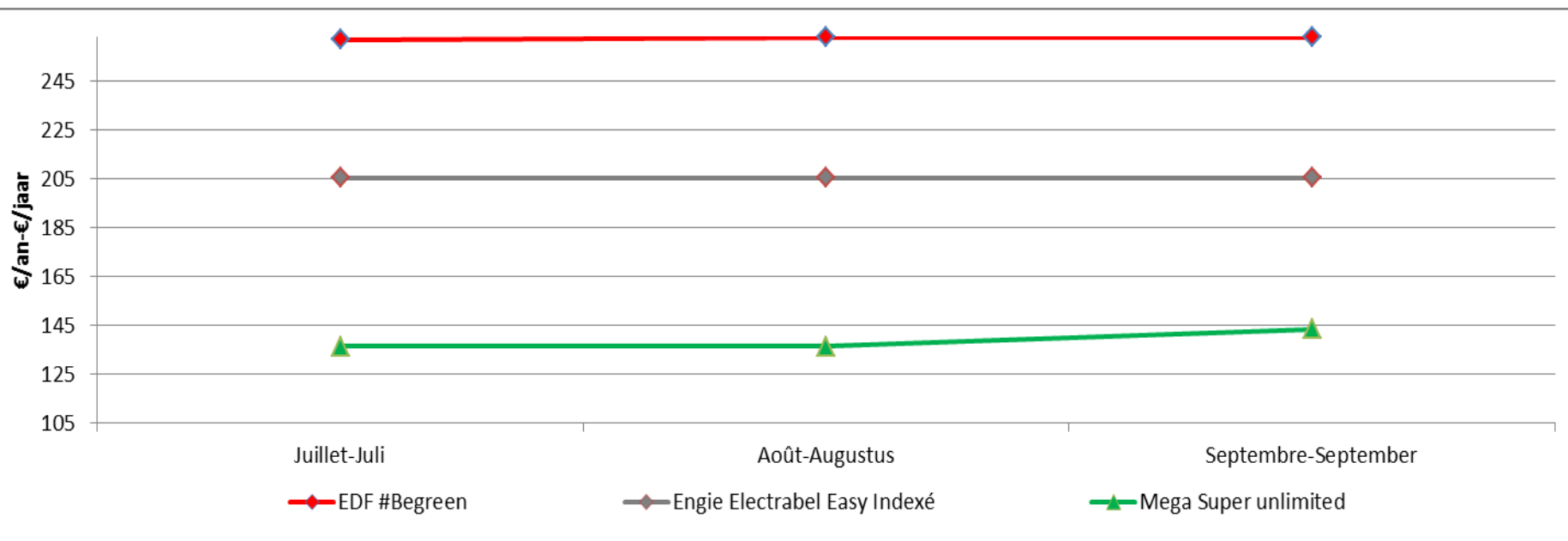
Source-Bron : Brusim

De bedragen in de onderstaande tabel stemmen overeen met de totale prijs die een mediane verbruiker betaalt voor 12 maanden als hij zijn contract ondertekent in de loop van de betrokken maand en elke parameter constant blijft.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1.6 EVOLUTION DE LA FACTURE DU CLIENT MEDIAN-PARTIE ENERGIE 2.1.6 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR VAN DE MEDIANE AFNEMER-DEEL ENERGIE

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la partie de « commodity », c'est-à-dire la partie énergie, pour l'offre la plus onéreuse (rouge), le fournisseur par défaut (gris) et l'offre la plus avantageuse, pour un client médian consommant 2.036kWh/an.

Source-Bron : Brusim

De grafiek hierboven geeft de evolutie weer van het gedeelte « commodity », met name het gedeelte energie, voor de duurste aanbieding (rood), de standaardleverancier (grijs) en de goedkoopste aanbieding voor een mediane afnemer die 2.036 kWh/jaar verbruikt.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1.7 EVOLUTION DE LA FACTURE DU CLIENT MOYEN

2.1.7 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR VAN DE GEMIDDELDE AFNEMER

Pour un client type DC, (1.600kWh Jour + 1.900 kWh nuit) la différence entre l'offre la plus et l'offre la moins onéreuse s'élevait en septembre 2017 à environ 162€.

Produit - Product	Juillet-Juli	Août-Augustus	Septembre-September
EDF #Begreen	767	768	768
Belpower formule 2	742	743	753
EDF Ecofix	742	733	733
Belpower formule 1 Online	737	738	748
Luminus actif 3	713	713	713
EDFEco	713	713	713
Lampiris Tip Var	697	697	697
Engie Electrabel EasyFix 100% vert	689	691	690
Poweo Fixe Green	689	690	699
Octa + Omnium Var	686	686	686
Engie Electrabel Easy Indexé	685	685	685
Luminus ecoflex	681	681	681
Engie Electrabel EasyFix	681	683	682
Lampiris Top Fixe	674	675	687
Engie Electrabel Active	668	670	669
EDFOptimal	665	665	665
Engie Electrabel Easy3	648	650	650
E30 Clean power Fix 3ans coop	639	640	650
Octa + Omnium Fixe	637	638	645
Mega Safe unlimited	634	634	646
Octa + Budget	629	629	629
Engie Electrabel Direct online 100% vert	626	626	626
Engie Electrabel Direct online	618	618	618
Lampiris résidentiel Online	606	606	606
Mega Super unlimited	605	605	617
Mega Free unlimited		663	663
Mega Cool unlimited		638	638

Euro/an-jaar

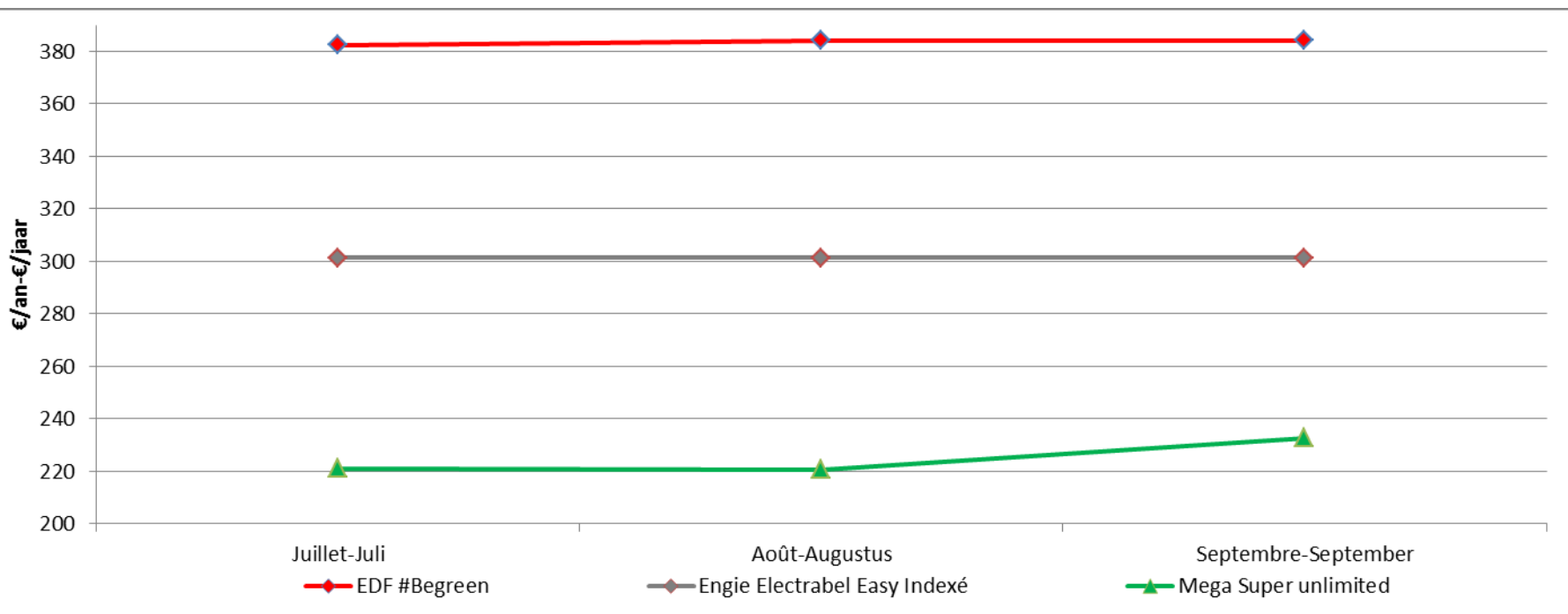
Source-Bron : Brusim

Voor een klant van het type DC, (1.600kWh dag + 1.900 kWh nacht) bedraagt het verschil tussen het aanbod van de standaardleverancier aan de passieveklanten en het voordeligste aanbod 162€ in september 2017.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.1.8 EVOLUTION DE LA FACTURE DU CLIENT MOYEN-PARTIE ENERGIE 2.1.8 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR VAN DE GEMIDDELDE AFNEMER-DEEL ENERGIE

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la partie « commodity » pour l'offre la plus onéreuse (rouge), le fournisseur par défaut (gris) et l'offre la plus avantageuse, pour un client moyen consommant 1.600 kWh/an(jour)+ 1.900 kWh/an (nuit).

Source-Bron : Brusim

De grafiek hierboven geeft de evolutie weer van het gedeelte « commodity » voor de duurste aanbieding (rood), de standaardleverancier (grijs) en de goedkoopste aanbieding voor een mediane afnemer die 1.600 kWh/jaar (dag) + 1.900 kWh/jaar (nacht) verbruikt.

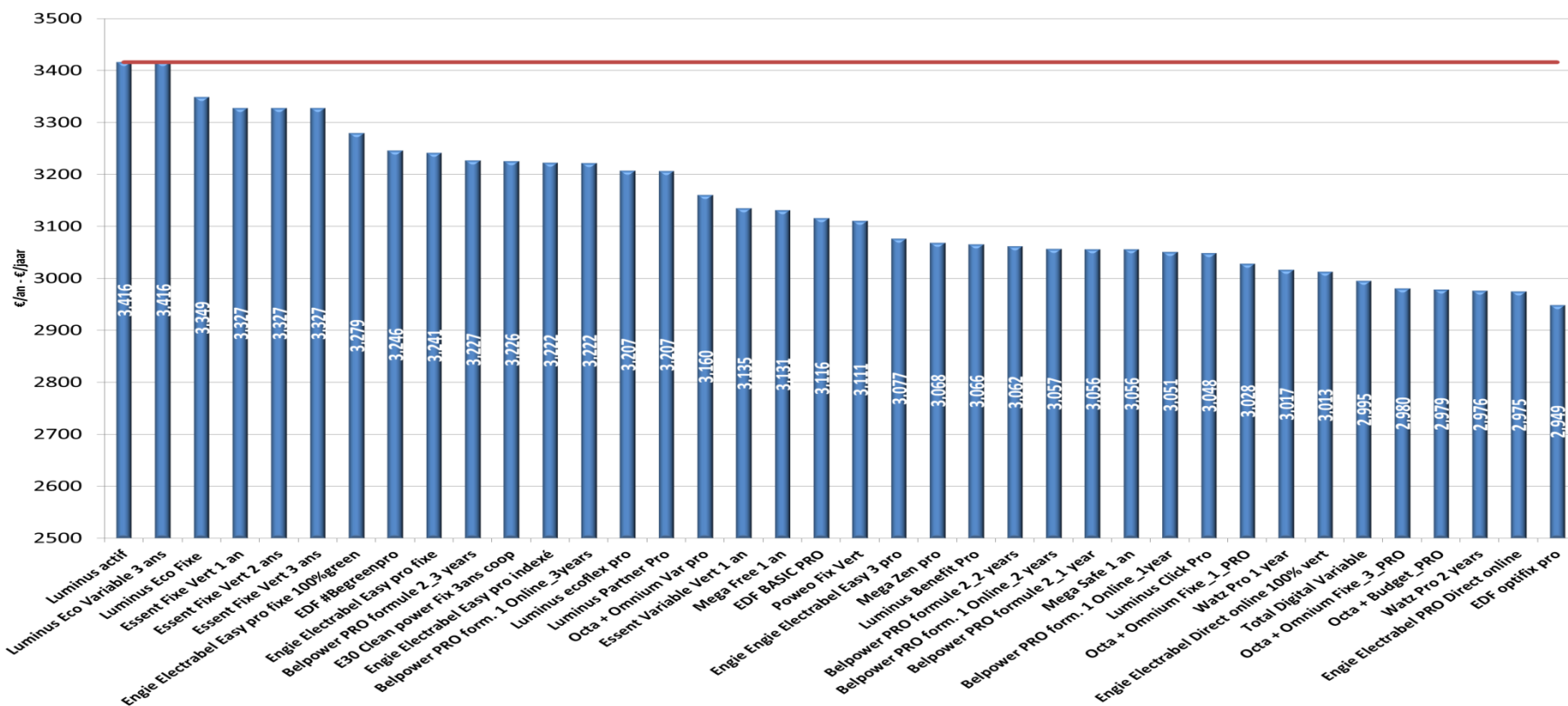
2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE – PROFESSIONELE KLANTEN

2.2.1 APERÇU DES PRIX POUR PLUSIEURS CONSOMMATEURS 2.2.1 PRIJZOVERZICHT VOOR VERSCHILLENDE AFNEMERS

2.2.1.1 Petit professionnel 20.000 kWh - Kleine professioneel 20.000kWh – 30/09/2017

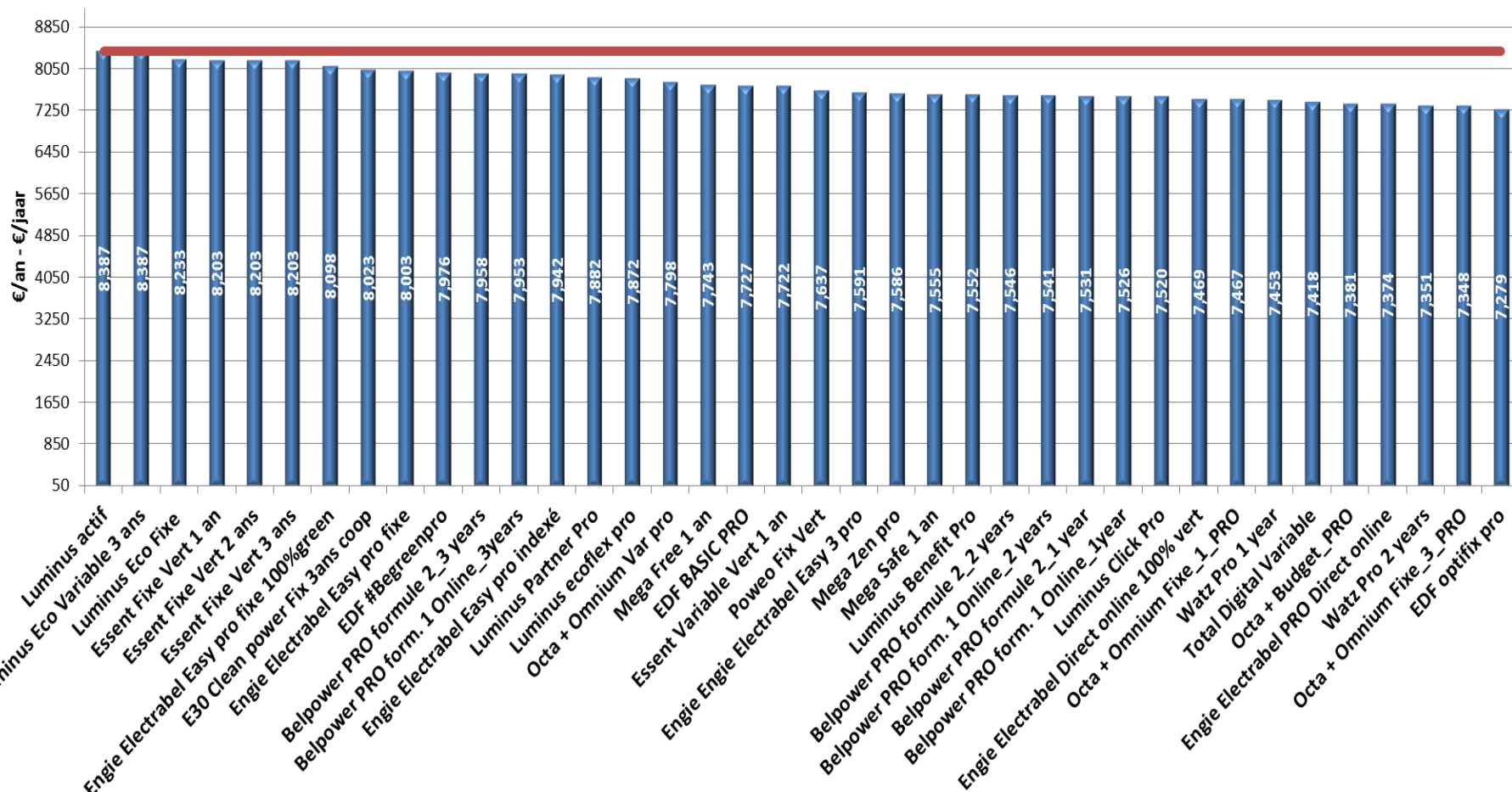
Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

2.2.1.2 Petit professionnel 50.000 kWh - Kleine professioneel 50.000kWh – 30/09/2017

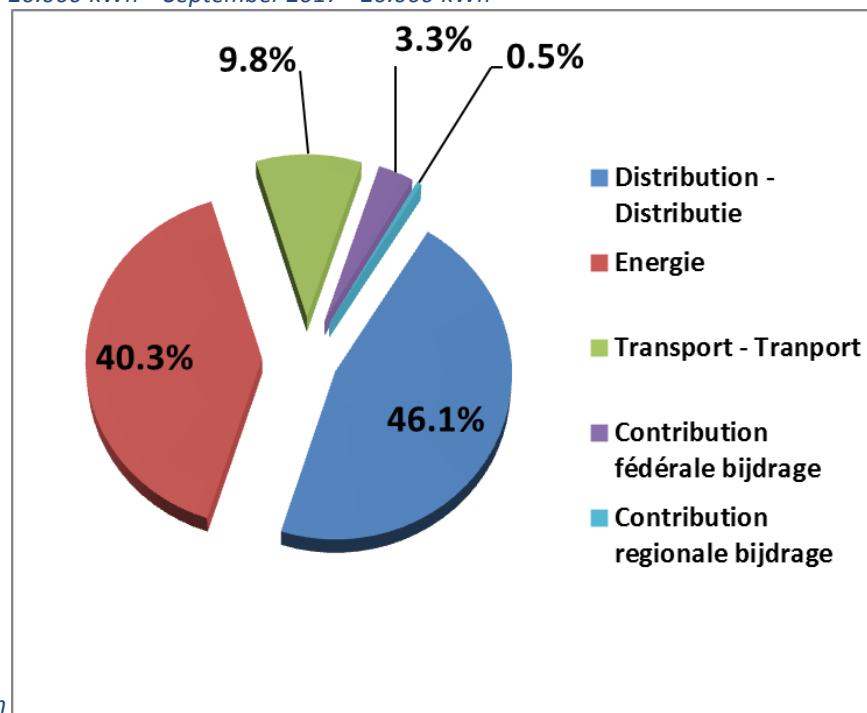
2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE – PROFESSIONELE KLANTEN

2.2.2 DÉCOMPOSITION DE LA FACTURE - SAMENSTELLING VAN DE JAARLIJKSE FACTUUR

A l'instar du résidentiel, le petit professionnel paie une facture d'électricité composée de 5 parties, à la seule différence que la TVA n'est pas comptabilisée sur celle-ci. La distribution représente ici la partie dominante de la facture totale avec 1.484€ sur une facture annuelle totale de 3.222€, le poste énergie s'élevant à 1.299€.

Septembre 2017– 20.000 kWh – September 2017– 20.000 kWh

Source-Bron : Brusim

Zoals de huishoudelijke afnemer, betaalt de kleine professionele afnemer een elektriciteitsfactuur die samengesteld is door 5 delen, met als enige verschil dat de BTW niet in rekening wordt gebracht op deze factuur. De distributie vertegenwoordigt hier het belangrijkste deel van de gehele factuur, hetzij 1.484 € op een totale jaarfactuur van 3.222€, waarbij de post energie 1.299€ bedraagt.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.2.3 EVOLUTION DE LA FACTURE - EVOLUTIE VAN DE FACTUUR

2.2.3.1 Petit professionnel 20.000 kWh - Kleine professioneel 20.000kWh

Produit - Product	Juillet-Juli	Août-Augustus	Septembre-September
Luminus actif	3416	3416	3416
Luminus Eco Variable 3 ans	3416	3416	3416
Luminus Eco Fixe	3386	3348	3349
Essent Fixe Vert 1 an	3306	3302	3327
Essent Fixe Vert 2 ans	3306	3302	3327
Essent Fixe Vert 3 ans	3306	3302	3327
Engie Electrabel Easy pro fixe 100%green	3274	3284	3279
Engie Electrabel Easy pro fixe	3236	3246	3241
EDF #Begreenpro	3236	3245	3246
Engie Electrabel Easy pro indexé	3222	3222	3222
Luminus ecoflex pro	3207	3207	3207
Luminus Partner Pro	3207	3207	3207
Belpower PRO formule 2_3 years	3181	3189	3227
Belpower PRO form. 1 Online_3years	3176	3184	3222
E30 Clean power Fix 3ans coop	3168	3175	3226
Octa + Omnium Var pro	3160	3160	3160
Essent Variable Vert 1 an	3135	3135	3135
Mega Free 1 an	3131	3131	3131
EDF BASIC PRO	3116	3116	3116
Engie Engie Electrabel Easy 3 pro	3075	3087	3077
Poweo Fix Vert	3069	3071	3111
Luminus Benefit Pro	3066	3066	3066
Luminus Click Pro	3038	3048	3048
Mega Safe 3 ans	3030	-	-
Engie Electrabel Direct online 100% vert	3013	3013	3013
Belpower PRO formule 2_2 years	3012	3022	3062
Belpower PRO form. 1 Online_2 years	3007	3017	3057
Mega Safe 1 an	2998	2997	3056
Belpower PRO formule 2_1 year	2998	3004	3056
Total Digital Variable	2995	2995	2995
Belpower PRO form. 1 Online_1year	2993	2999	3051
Octa + Budget PRO	2979	2979	2979
Engie Electrabel PRO Direct online	2975	2975	2975
Octa + Omnium Fixe_1_PRO	2970	2969	3028
Watz Pro 1 year	2962	2959	3017
Octa + Omnium Fixe_3_PRO	2943	2947	2980
EDF optifix pro	2941	2950	2949
Watz Pro 2 years	2928	2933	2976
Mega Zen pro	-	3035	3068

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW
Euro/an-jaar

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.2.1.2 Petit professionnel 50.000 kWh - Kleine professioneel 50.000kWh

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW
Euro/an-jaar

Produit - Product	Juillet-Juli	Août-Augustus	Septembre-September
Luminus actif	8387	8387	8387
Luminus Eco Variable 3 ans	8387	8387	8387
Luminus Eco Fixe	8327	8232	8233
Essent Fixe Vert 1 an	8149	8140	8203
Essent Fixe Vert 2 ans	8149	8140	8203
Essent Fixe Vert 3 ans	8149	8140	8203
Engie Electrabel Easy pro fixe 100%green	8085	8109	8098
Engie Electrabel Easy pro fixe	7990	8014	8003
EDF #Begreenpro	7950	7974	7976
Engie Electrabel Easy pro indexé	7942	7942	7942
Luminus Partner Pro	7882	7882	7882
E30 Clean power Fix 3ans coop	7879	7895	8023
Luminus ecoflex pro	7872	7872	7872
Belpower PRO formule 2_3 years	7845	7863	7958
Belpower PRO form. 1 Online_3years	7840	7858	7953
Octa + Omnium Var pro	7798	7798	7798
Mega Free 1 an	7743	7743	7743
EDF BASIC PRO	7727	7727	7727
Essent Variable Vert 1 an	7722	7722	7722
Engie Engie Electrabel Easy 3 pro	7587	7616	7591
Luminus Benefit Pro	7552	7552	7552
Poweo Fix Vert	7532	7537	7637
Luminus Click Pro	7494	7518	7520
Mega Safe 3 ans	7491	-	-
Engie Electrabel Direct online 100% vert	7469	7469	7469
Belpower PRO formule 2_2 years	7422	7445	7546
Total Digital Variable	7418	7418	7418
Belpower PRO form. 1 Online_2 years	7417	7440	7541
Mega Safe 1 an	7411	7408	7555
Belpower PRO formule 2_1 year	7387	7400	7531
Belpower PRO form. 1 Online_1year	7382	7395	7526
Octa + Budget_PRO	7381	7381	7381
Engie Electrabel PRO Direct online	7374	7374	7374
Octa + Omnium Fixe_1_PRO	7323	7320	7467
Watz Pro 1 year	7317	7309	7453
EDF optifix pro	7258	7282	7279
Octa + Omnium Fixe_3_PRO	7253	7265	7348
Watz Pro 2 years	7231	7242	7351
Mega Zen pro	-	7503	7586

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.3 ELECTRICITÉ VERTE – GROENE STROOM

2.3.1 PRIX MOYEN/TRANSACTIONS - GEMIDDELDE PRIJS/TRANSACTIES

Trimestre Kwartaal	Nombre de transactions Aantal transacties	Nombre de CV échangés Aantal ingeruilde GSC	Volume financier des transactions (€) Financieel volume van de transacties (€)	Prix moyen simple (€/CV) Gewone gemiddelde prijs (€/GSC)	Prix moyen pondéré (€/CV) Gewogen gemiddelde prijs (€/GSC)
2014-T3	399	65.283	5.400.511	81,77	82,72
2014-T4	729	76.619	6.329.979	81,34	82,62
2015-T1	1.022	104.574	8.661.228	81,70	82,82
2015-T2	457	43.341	3.573.871	81,98	82,46
2015-T3	429	76.961	6.357.985	82,02	82,61
2015-T4	783	91.361	7.533.394	82,03	82,46
2016-T1	1.005	101.983	8.461.284	82,04	82,97
2016-T2	552	47.205	3.899.079	82,10	82,60
2016-T3	545	98.092	8.157.746	82,10	83,16
2016-T4	994	126.307	10.518.575	82,37	83,28
2017-T1	1.190	197.524	17.165.803	85,02	86,90
2017-T2	539	38.975	3.361.964	86,67	86,26
2017-T3 (*)	596	77.944	6.700.919	88,17	85,97

Source-Bron : Brugel

Prix moyen simple : Ce prix correspond au prix moyen par transaction, chaque transaction ayant le même poids.

Prix moyen pondéré : Dans ce cas, les transactions ont un poids dépendant du nombre de CV concernés. Ce montant correspond donc au prix moyen par transaction pondéré par le nombre de CV par transaction.

(*) Données provisoires; encore sujet à légère modification ultérieure suite à la prise en compte des données de la fin du trimestre.

Gewone gemiddelde prijs: Deze prijs stemt overeen met de gemiddelde prijs per transactie, waarbij elke transactie hetzelfde gewicht heeft.

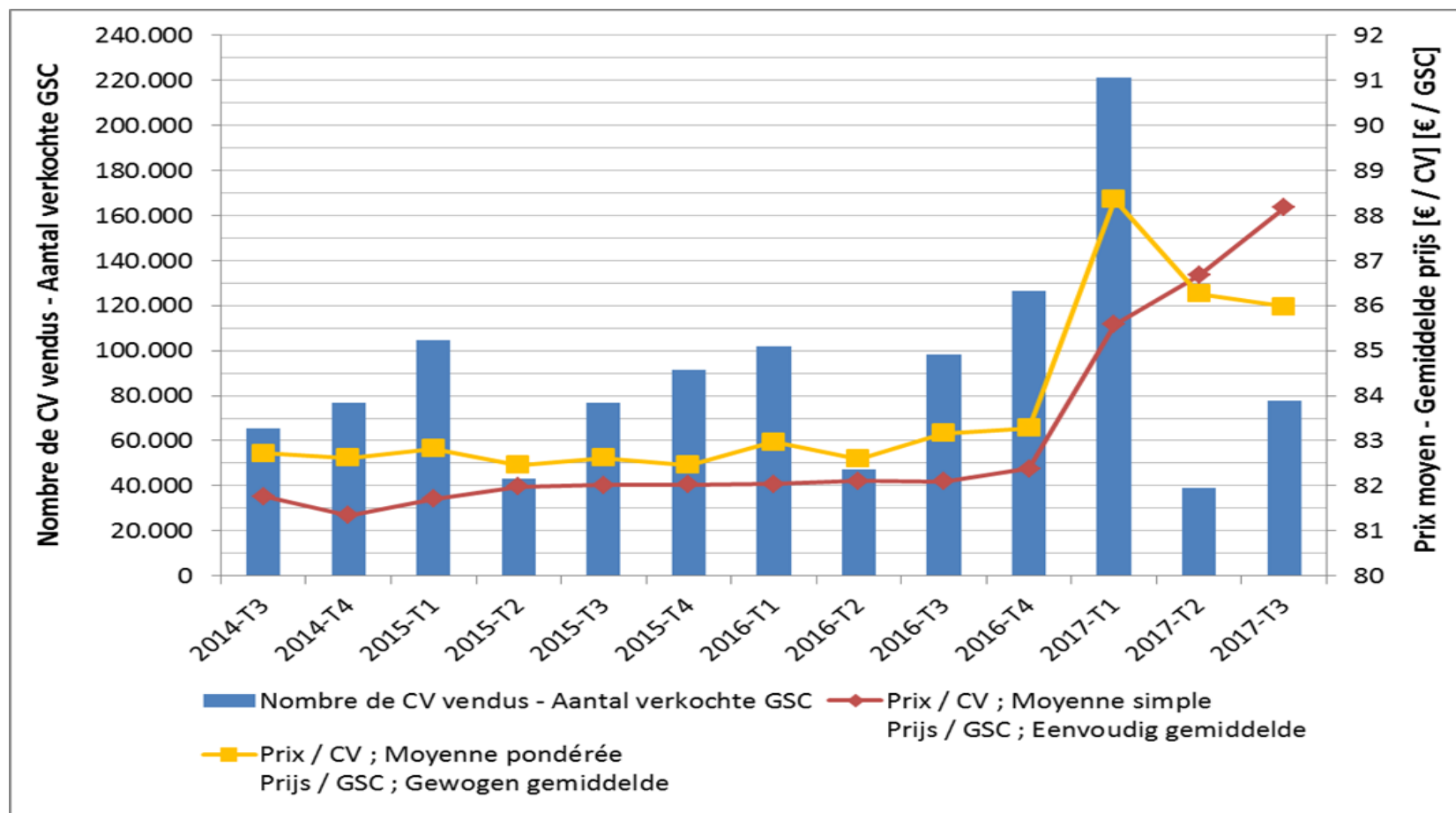
Gewogen gemiddelde prijs: In dit geval hebben de transacties een gewicht dat afhangt van het aantal GSC. Dit bedrag stemt dus overeen met de gemiddelde prijs per transactie, gewogen volgens het aantal GSC per transactie.

(*) Voorlopige gegevens; nog onderhevig aan lichte wijziging tengevolge van de in rekening name van de gegevens van het einde van het trimester.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.3 ELECTRICITÉ VERTE – GROENE STROOM

2.3.2 EVOLUTION DES PRIX ET DU VOLUME DES CERTIFICATS VERTS EVOLUTIE VAN DE PRIJZEN EN HET VOLUME VAN GROENESTROOMCERTIFICATEN

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

2.4 CLIENTELE SOCIALE – BESCHERMDE AFNEMERS

Le tarif social calculé par la CREG a été modifié en août 2017 et sera d'application jusqu'en janvier 2018 inclus.

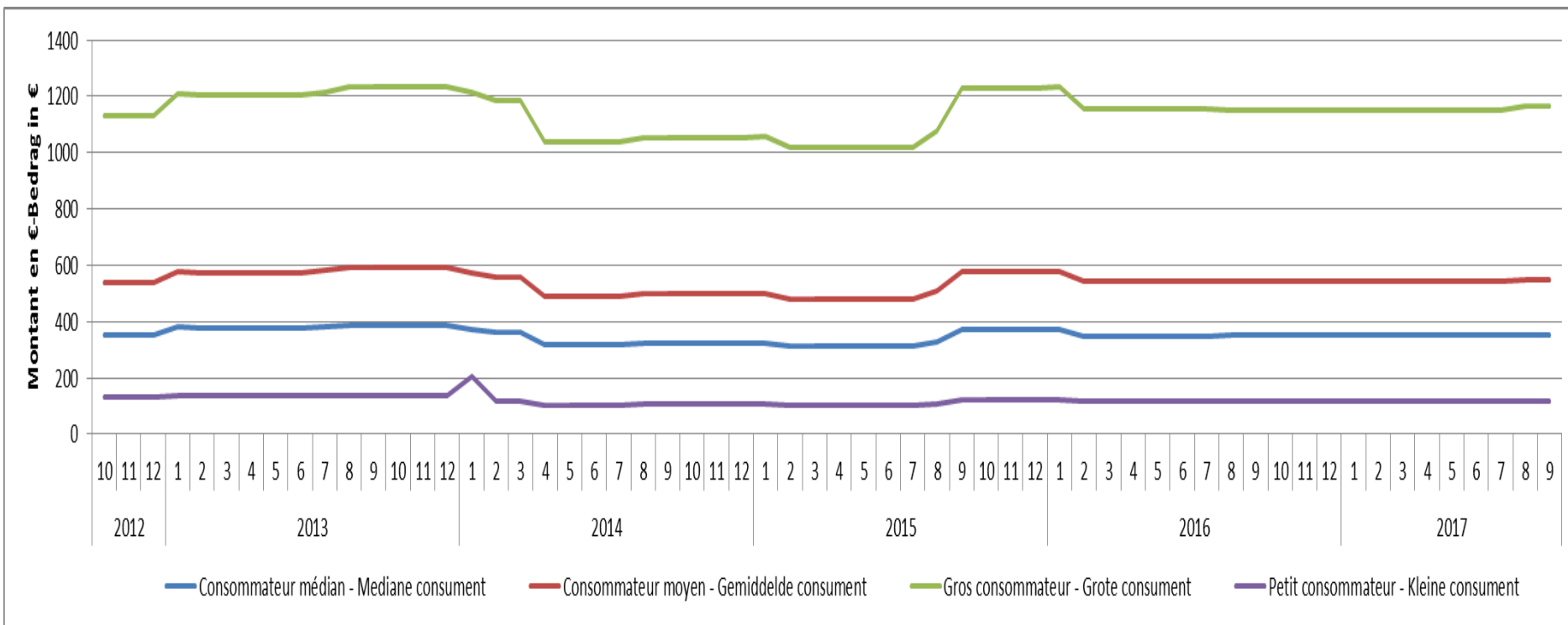
	02/2016- 07/2016	08/2016- 01/2017	02/2017- 07/2017	08/2017- 01/2018
Tarif normal/Normaal tarief (c€/kVWh)	15,9	15,998	16,113	16,034
Tarif Bi-horaire/Bi-uren tarief				
Dag - Jour (c€/kWh)	17,9	16,967	16,527	16,734
Nacht - Nuit (c€/kWh)	12	12,853	13,130	13,298

Source-Bron : CREG-Brusim

Het sociaal tarief dat berekend werd door de CREG werd in augustus gewijzigd en wordt geldig tot en met januari 2018.

2. ELECTRICITE - ELEKTRICITEIT

**EVOLUTION DU COÛT ANNUEL POUR PLUSIEURS TYPES DE CONSOMMATEURS
EVOLUTIE VAN DE JAARLIJKSE KOSTPRIJS VOOR VERSCHILLENDE CATEGORIEËN VAN AFNEMERS**

Source-Bron : Brusim

brugel

LE REGULATEUR BRUXELLOIS POUR L'ENERGIE
DE BRUSSELE REGULATOR VOOR ENERGIE

GAZ

AARDGAS

3.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE

3.1.1 OFFRES PRÉSENTES SUR LE MARCHÉ

Le tableau ci-dessous reprend le nombre d'offres présentes sur Brusim en septembre 2017 qui permettent au consommateur de faire des économies sur sa facture annuelle par rapport au fournisseur par défaut.

	Petit consommateur	Consommateur médian	Gros consommateur
Degré de liberté	12	12	13
% d'économies Max/an*	23%	18%	18%
Economies Max/an	38 €	113 €	183 €

* Sur la facture totale
Source: Brusim

Le « degré de liberté » a augmenté pour toutes les catégories de consommation.

Les catégories de consommateurs utilisées pour le gaz sont :

- Petit consommateur : client dont la consommation annuelle est de 2.326 kWh.
- Consommateur médian : client bruxellois dont la consommation annuelle est de 12.728 kWh.
- Gros consommateur : client dont la consommation annuelle est de 23.260 kWh.

3.1 HUISHOUDELIJKE KLANTEN

3.1.1 AANBIEDINGEN OP DE MARKT

De tabel hieronder geeft het aantal aanbiedingen weer die door Brusim worden vermeld in september 2017 die de verbruiker toelaten om een besparing te realiseren op zijn jaarfactuur ten opzichte van de standaardleverancier.

	Kleine verbruiker	Mediane verbruiker	Grote verbruiker
Vrijheidsgraad	12	12	13
% max besparing/jaar*	23%	18%	18%
max besparing/jaar	38 €	113 €	183 €

* Op de totale factuur
Bron : Brusim

De « vrijheidsgraad » is verhoogd voor alle categorieën van afnemers.

De categorieën van afnemers voor gas zijn:

- Kleine verbruiker: afnemer met een jaarverbruik van 2.326 kWh.
- Mediane verbruiker: Brusselse afnemer met een jaarverbruik van 12.728 kWh.
- Grote verbruiker: afnemer met een jaarverbruik van 23.260 kWh.

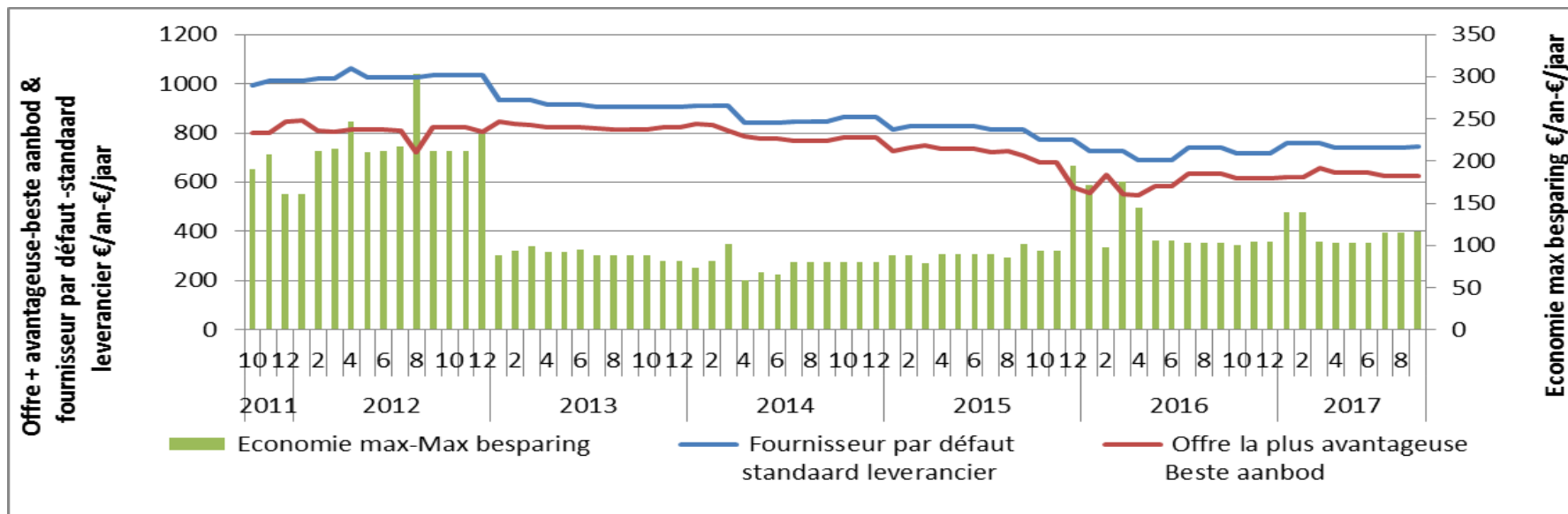
3. GAZ - AARDGAS

3.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE -Huishoudelijke Klanten

3.1.2 OFFRE PAR DÉFAUT VS OFFRE LA PLUS AVANTAGEUSE

3.1.2 STANDAARDOFFERTE VS GOEDKOOPSTE AANBIEDING

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la facture annuelle d'une consommation de 12.728 kWh pour un client médian passif (c'est-à-dire un client toujours alimenté par le fournisseur par défaut) et l'évolution de la facture annuelle pour l'offre la moins chère du marché. La différence entre ces deux offres est l'économie que peut réaliser un consommateur en signant un contrat et est représentée en vert.

Source-Bron : Brusim

De bovenstaande grafiek geeft de evolutie weer van de jaarfactuur van een verbruik van 12.728 kWh voor een passieve mediane afnemer (met name een afnemer die nog steeds wordt bevoorrad door de standaardleverancier) en de evolutie van de jaarfactuur voor de goedkoopste aanbieder van de markt. Het verschil tussen deze twee aanbiedingen is de besparing die een verbruiker kan realiseren door een contract te ondertekenen en is weergegeven in het groen.

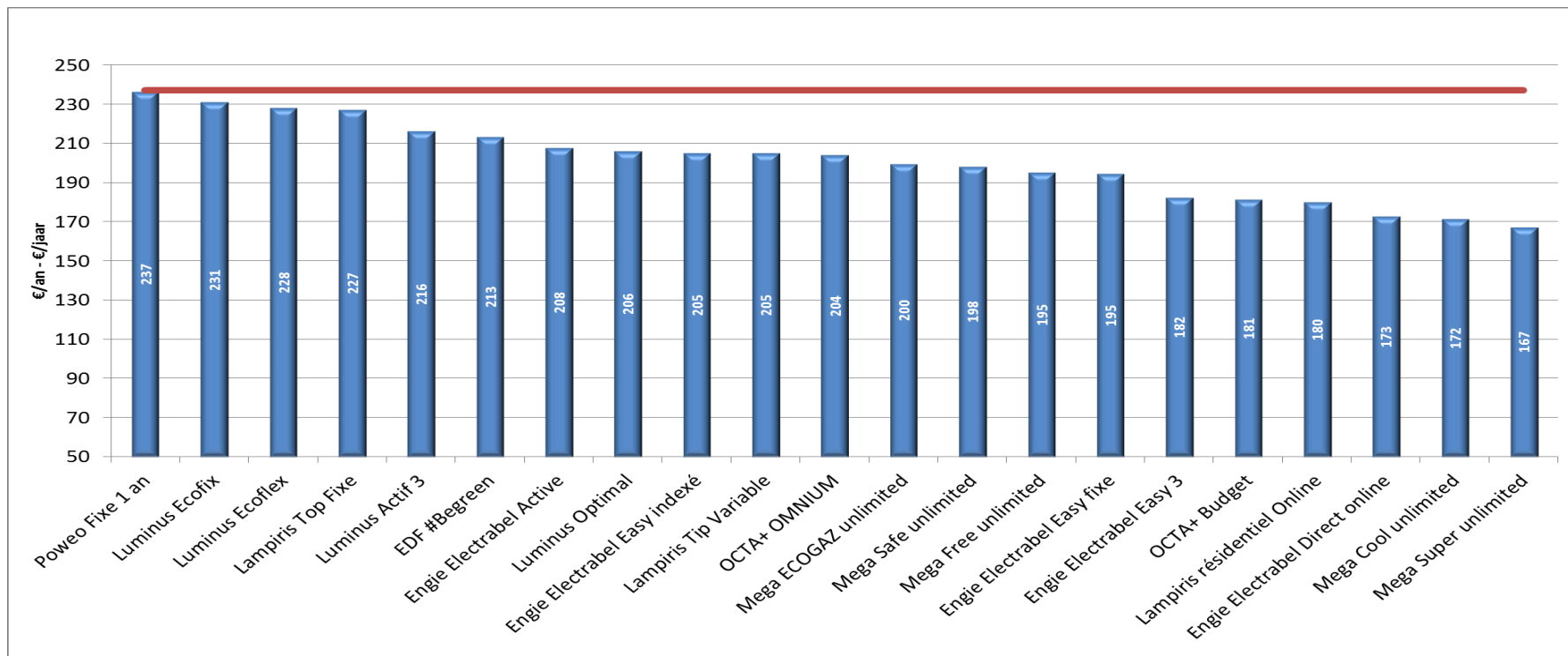
3. GAZ - AARDGAS

3.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE -HUISHOUDELIJKE KLANTEN

3.1.3 APERÇU DES PRIX POUR PLUSIEURS CONSOMMATEURS

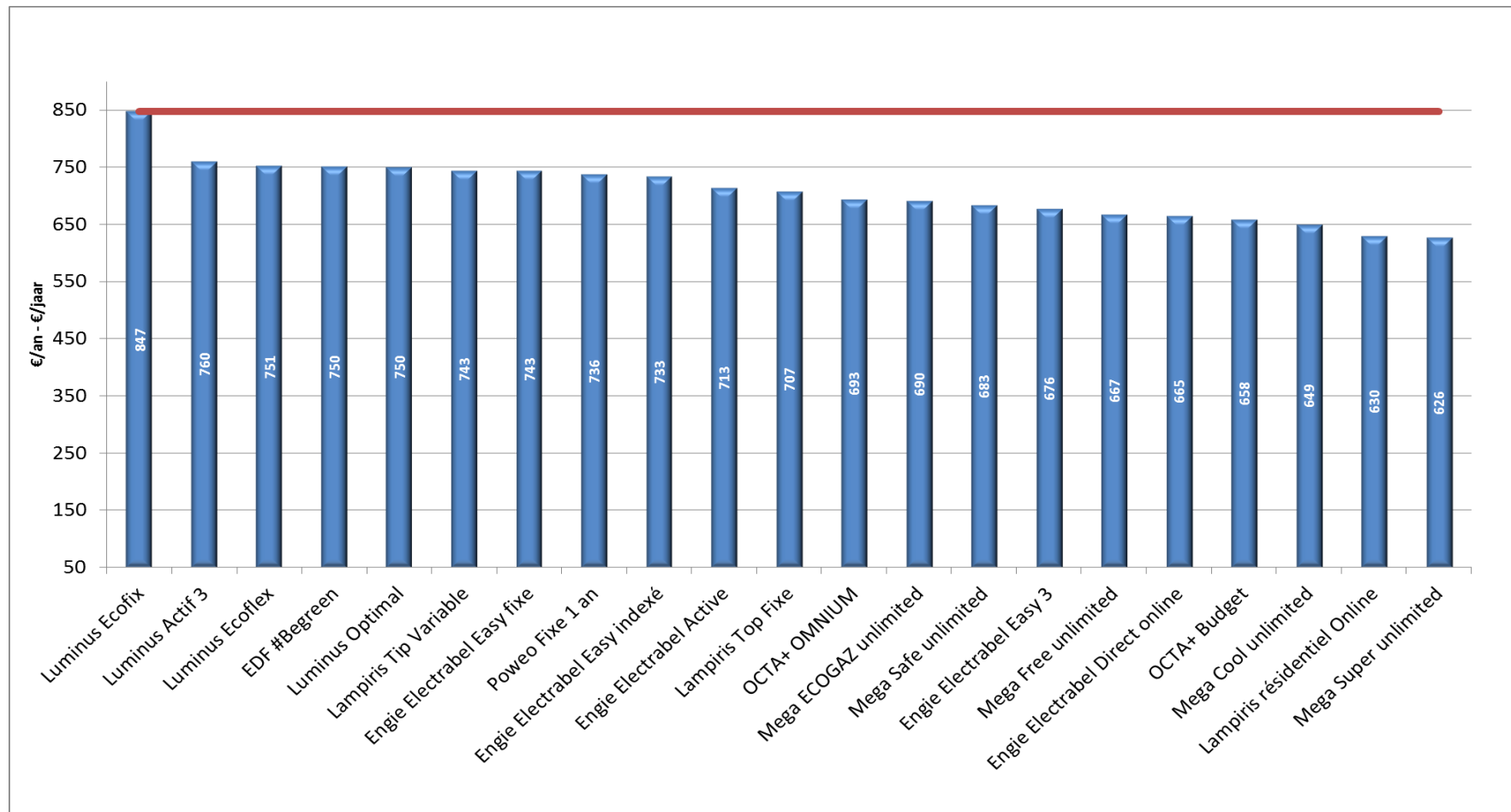
3.1.3 OVERZICHT VAN PRIJZEN VOOR VERSCHILLENDE CATEGORIEËN VAN AFNEMERS

3.1.3.1 Petit consommateur : 2.326 kWh - Kleine verbruiker 2.326 kWh -30/09/2017

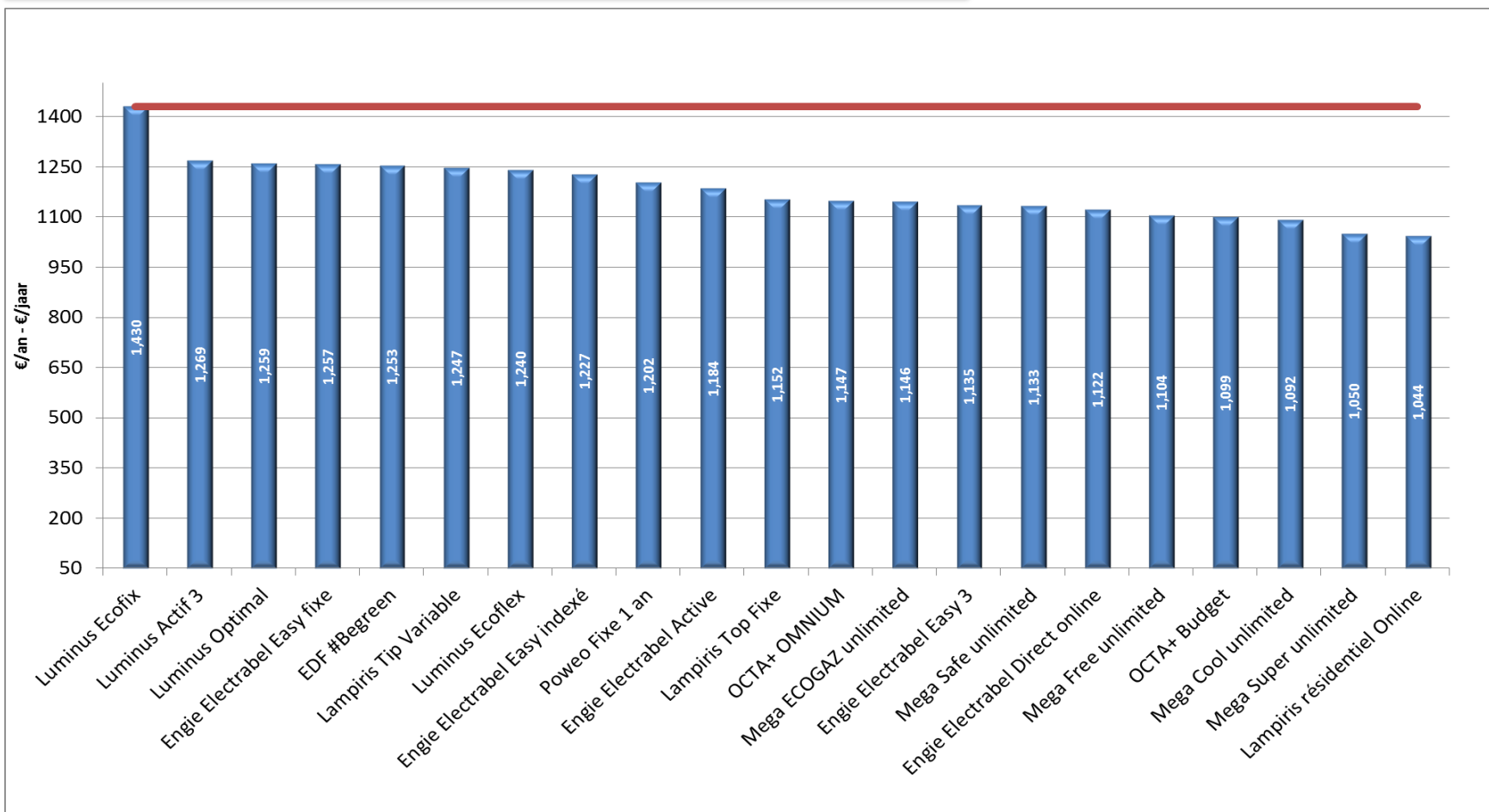
3. GAZ - AARDGAS

3.1.3.2 Consommateur médian 12.728 kWh – Mediane verbruiker 12.728 kWh – 30/09/2017

3. GAZ - AARDGAS

3.1.3.3 Gros consommateur 23.260 kWh - Grote verbruiker 23.260 kWh – 30/09/2017

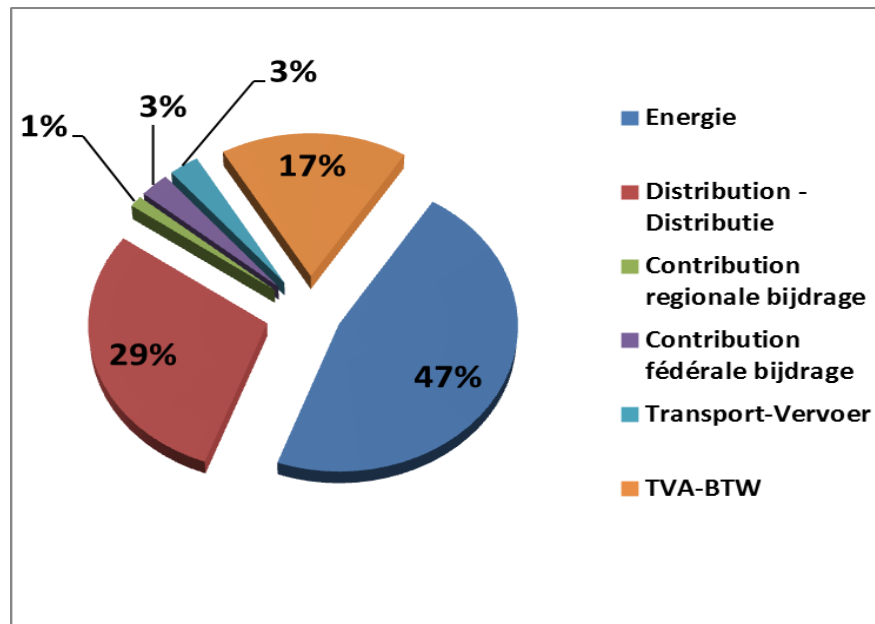
Source-Bron : Brusim

3.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE -Huishoudelijke Klanten

3.1.4 DÉCOMPOSITION DE LA FACTUREE

3.1.4 SAMENSTELLING VAN DE JAARLIJKSE FACTUUR

On constate que le poste énergie que paie un client médian bruxellois représente 47% de sa facture globale annuelle, soit 414€(TVAC) sur une facture totale de 733€ (TVAC).

Source-Bron : Brusim

Décomposition de la facture annuelle du client médian bruxellois (12.728 kWh) – Septembre 2017

Samenstelling van de jaarlijkse factuur van de Brusselse mediane verbruiker (12.728 kWh) – September 2017

Er moet worden benadrukt dat in tegenstelling tot de vorige verslagende component transmissie voortaan geïsoleerd zal zijn van het gedeelte energie. Men stelt vast dat de energiepost die een Brusselse mediane afnemer betaalt, 47% vertegenwoordigt van zijn totale jaarfactuur, hetzij 414€ (IBTW) op een totale factuur van 733€ (IBTW).

3. GAZ - AARDGAS

3.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE -HUISHOUDELIJKE KLANTEN

3.1.5 EVOLUTION DE LA FACTURE DU CLIENT MEDIAN

3.1.5 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR VAN DE MEDIANE AFNEMER

Les montants repris dans le graphique ci-dessous correspondent au prix total payé par un consommateur médian pour 12 mois s'il signe son contrat au cours du mois concerné, tout autre paramètre restant constant. En septembre 2017, le gain qu'un client médian passif (c'est-à-dire alimenté par le fournisseur par défaut) peut réaliser en signant un contrat s'élevait à 113€ maximum.

Produit - Product	Juillet-Juli	Août-Augustus	Septembre-September
Luminus Ecofix	849	849	847
Luminus Actif 3	760	760	760
Luminus Ecoflex	751	751	751
EDF #Begreen	751	746	750
Luminus Optimal	750	750	750
Lampiris Tip Variable	743	743	743
Engie Electrabel Easy fixe	741	742	743
Engie Electrabel Easy indexé	733	733	733
Poweo Fixe 1 an	726	729	736
Engie Electrabel Active	715	715	713
Lampiris Top Fixe	698	696	707
OCTA+ OMNIUM	693	693	693
Mega ECOGAZ unlimited	690	690	690
Mega Safe unlimited	681	683	683
Engie Electrabel Easy 3	678	679	676
Mega Free unlimited	667	667	667
Engie Electrabel Direct online	665	665	665
OCTA+ Budget	658	658	658
Mega Cool unlimited	650	649	649
Lampiris résidentiel Online	630	630	630
Mega Super unlimited	626	626	626

Euro/an-jaar

Source-Bron : Brusim

De bedragen in de onderstaande grafiek stemmen overeen met de totale prijs die een mediane verbruiker betaalt voor 12 maanden als hij zijn contract ondertekent in de loop van de betrokken maand en elke parameter constant blijft. In september 2017 bedroeg de winst, die een mediane passieve klant (d.w.z. die wordt bevoorrad door de standaardleverancier) kan realiseren door een contract te ondertekenen met een andere leverancier, maximaal 113€.

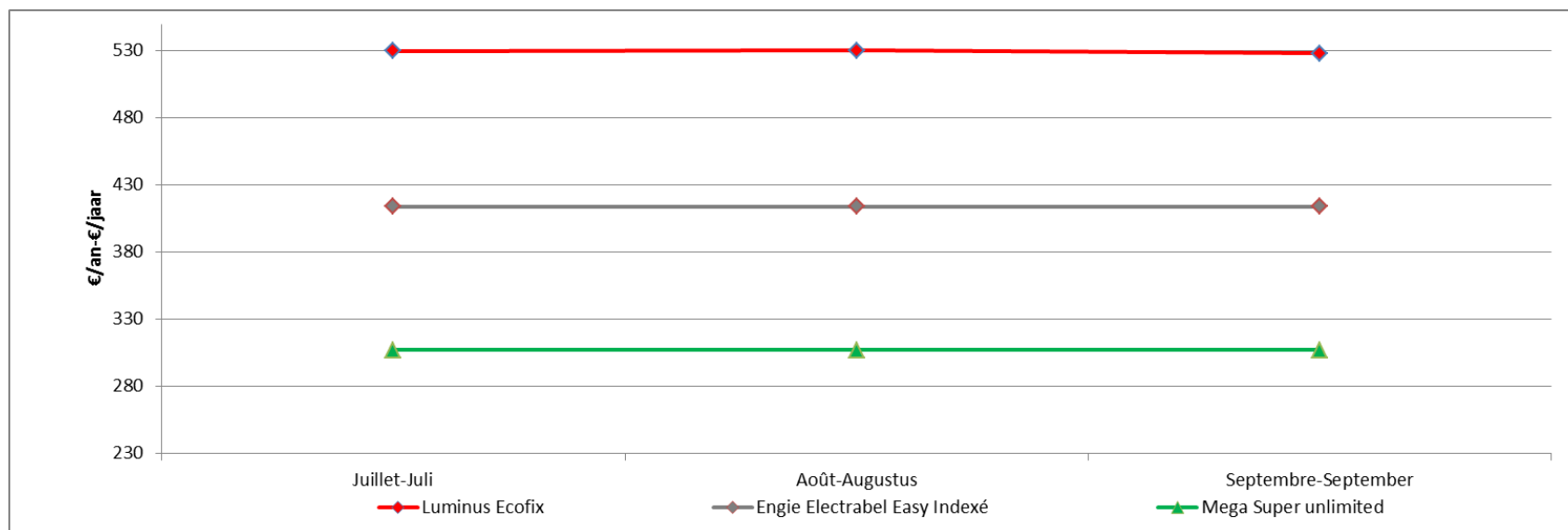
3. GAZ - AARDGAS

3.1 CLIENTELE RESIDENTIELLE -HUISHOUDELIJKE KLANTEN

3.1.6 EVOLUTION DE LA FACTURE DU CLIENT MEDIAN-PARTIE ENERGIE

3.1.6 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR VAN DE MEDIANE AFNEMER-DEEL ENERGIE

Le graphique ci-dessous représente l'évolution de la partie « commodity », c'est-à-dire de l'énergie pour l'offre la plus onéreuse (rouge), le fournisseur par défaut (gris) et l'offre la plus avantageuse (vert), pour un client médian consommant 12.728 kWh/an.

Source-Bron : Brusim

De bovenstaande grafiek geeft de evolutie weer van het gedeelte « commodity », met name van de energie voor de duurste aanbieder (rood), de standaardleverancier (grijs) en de goedkoopste aanbieder (groene) voor een mediane afnemer die 12.728 kWh/jaar verbruikt.

3. GAZ - AARDGAS

En septembre, pour un client résidentiel consommant 23.260 kWh par an, la différence entre l'offre du fournisseur par défaut aux clients passifs et l'offre la moins onéreuse s'élève à 183€ par an.

Produit - Product	Juillet-Juli	Août-Augustus	Septembre-September
Luminus Ecofix	1433	1434	1430
Luminus Actif 3	1269	1269	1269
Luminus Optimal	1259	1259	1259
Engie Electrabel Easy fixe	1254	1255	1257
EDF #Begreen	1254	1246	1253
Lampiris Tip Variable	1247	1247	1247
Luminus Ecoflex	1240	1240	1240
Engie Electrabel Easy indexé	1227	1227	1227
Engie Electrabel Active	1188	1188	1184
Poweo Fixe 1 an	1182	1187	1202
OCTA+ OMNIUM	1147	1147	1147
Mega ECOGAZ unlimited	1146	1146	1146
Engie Electrabel Easy 3	1138	1139	1135
Lampiris Top Fixe	1136	1132	1152
Mega Safe unlimited	1128	1133	1133
Engie Electrabel Direct online	1122	1122	1122
Mega Free unlimited	1104	1104	1104
OCTA+ Budget	1099	1099	1099
Mega Cool unlimited	1094	1092	1092
Mega Super unlimited	1050	1050	1050
Lampiris résidentiel Online	1044	1044	1044

Euro/an-jaar

Source-Bron : Brusim

In september, voor een residentiële klant met een verbruik van 23.260 kWh per jaar bedraagt het verschil tussen een aanbod van de standaardleverancier en het voordeligste aanbod € 183 op jaarbasis.

3. GAZ - AARDGAS

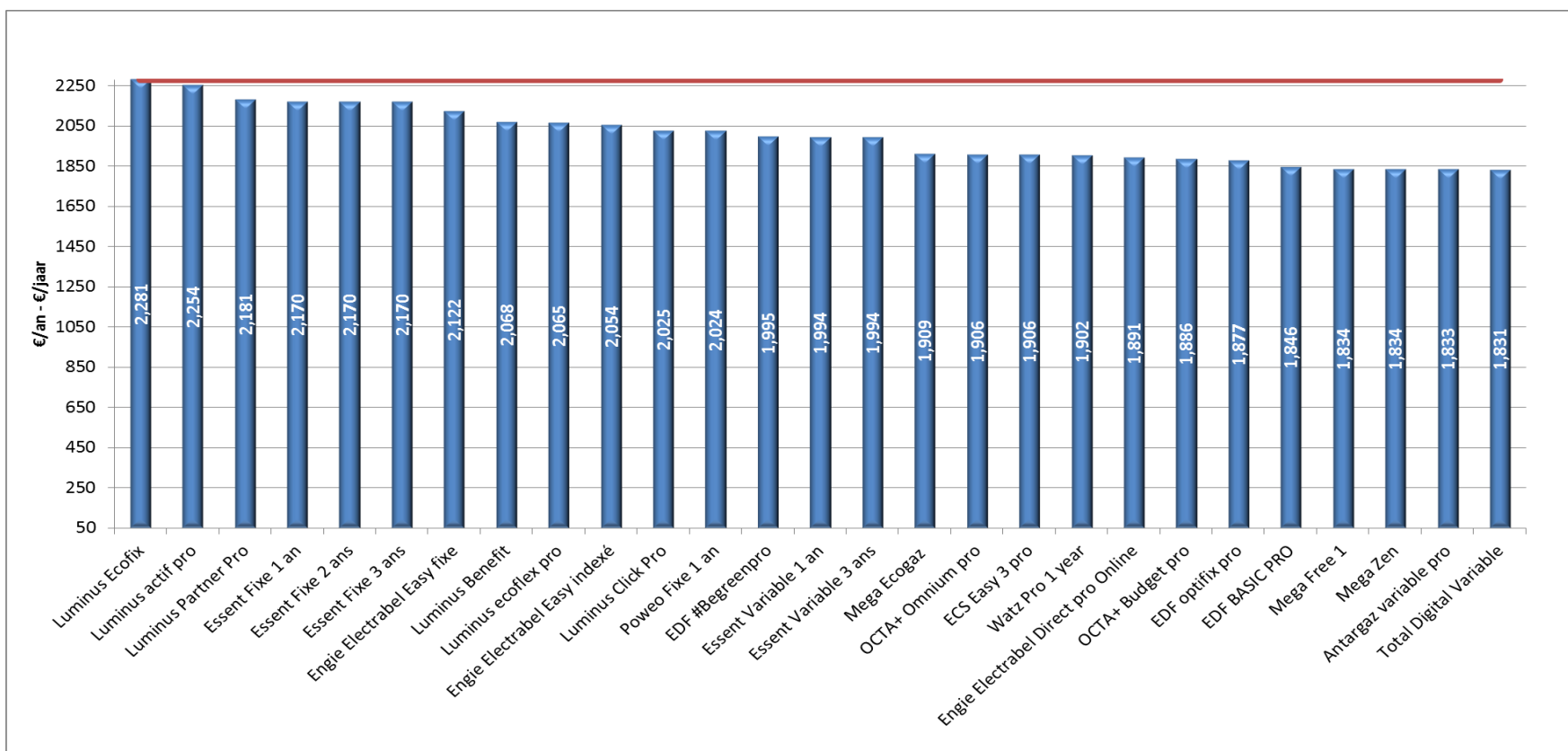
3.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE – PROFESSIONELE KLANTEN

3.2.1 APERÇU DES PRIX POUR PLUSIEURS CONSOMMATEURS

3.2.1 PRIJZOVERZICHT VERSCHILLENDE AFNEMERS

3.2.1.1 Petit professionnel 50.000 kWh - Kleine professioneel 50.000kWh – 30/09/2017

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3. GAZ - AARDGAS

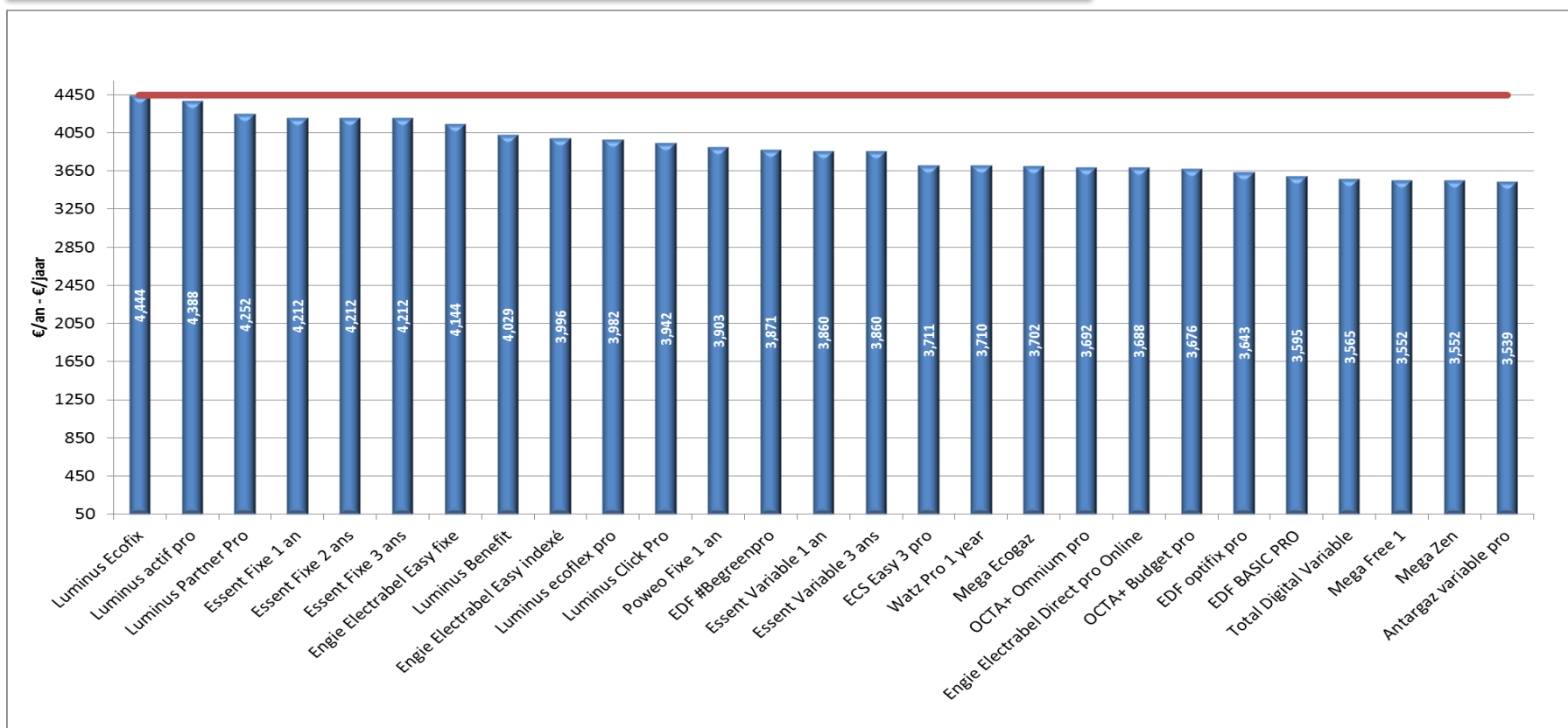
3.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE – PROFESSIONELE KLANTEN

3.2.1 APERÇU DES PRIX POUR PLUSIEURS CONSOMMATEURS

3.2.1 PRIJZOVERZICHT VERSCHILLENDE AFNEMERS

3.2.1.2 Petit professionnel 100.000 kWh - Kleine professioneel 100.000kWh – 30/09/2017

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW

3. GAZ - AARDGAS

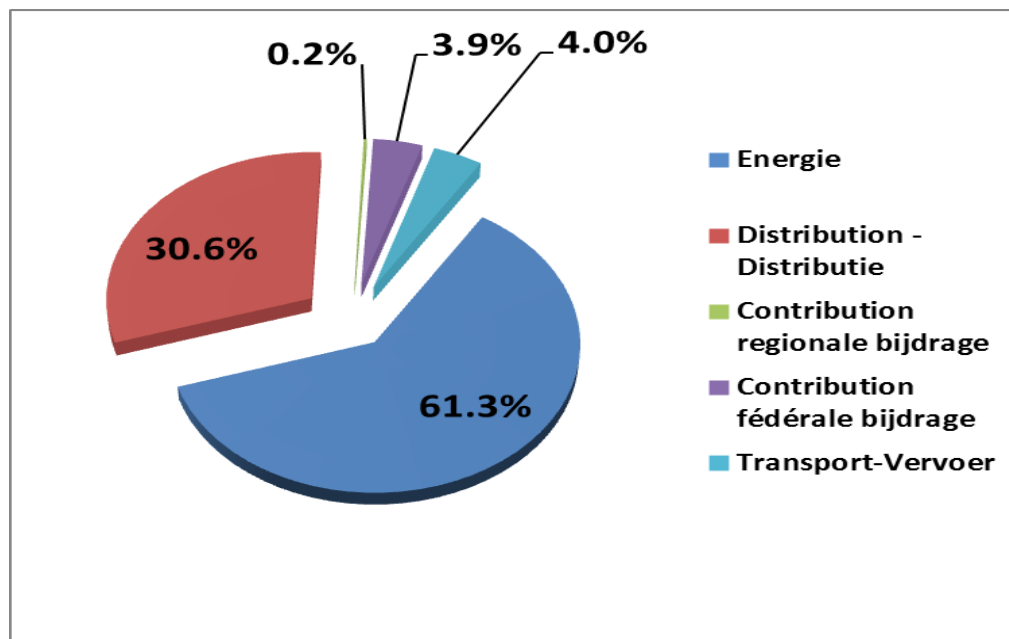
3.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE – PROFESSIONELE KLANTEN

3.2.2 DÉCOMPOSITION DE LA FACTUREE

3.2.2 SAMENSTELLING VAN DE JAARLIJKSE FACTUUR

Comme le résidentiel, le petit professionnel paie sa facture de gaz composée, selon la décomposition reprise ci-dessus, de 5 parties, à la seule différence que la TVA n'est pas comptabilisée sur celle-ci. La partie énergie est prépondérante avec une part de 61,3% pour un montant de de 2.448€ sur une facture annuelle totale de 3.996€.

Septembre 2017– 100.000 kWh – September 2017– 100.000 kWh

Source-Bron : Brusim

Zoals de huishoudelijke afnemer, betaalt de kleine professionele afnemer zijn gasfactuur, volgens de hierboven weergegeven samenstelling, van 5 delen, met als enige verschil dat de BTW niet in rekening wordt gebracht op deze factuur. De energie vertegenwoordigt hier het belangrijkste deel, hetzij 61,3% voor een bedrag van 2.448 € op een totale jaarfactuur van 3.996€.

3. GAZ - AARDGAS

3.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE – PROFESSIONELE KLANTEN

3.2.3 EVOLUTION DE LA FACTURE – 50.000 KWH

3.2.3 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR – 50.000 KWH

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW
Euro/an-jaar

Produit - Product	Juillet-Juli	Août-Augustus	Septembre-September
Luminus Ecofix	2284	2288	2281
Luminus actif pro	2254	2254	2254
Luminus Partner Pro	2181	2181	2181
Essent Fixe 1 an	2144	2157	2170
Essent Fixe 2 ans	2144	2157	2170
Essent Fixe 3 ans	2144	2157	2170
Engie Electrabel Easy fixe	2117	2118	2122
Luminus Benefit	2068	2068	2068
Luminus ecoflex pro	2065	2065	2065
Engie Electrabel Easy indexé	2054	2054	2054
Luminus Click Pro	2033	2014	2025
EDF #Begreenpro	2003	1984	1995
Essent Variable 1 an	1994	1994	1994
Essent Variable 3 ans	1994	1994	1994
Poweo Fixe 1 an	1989	1999	2024
ECS Easy 3 pro	1912	1914	1906
Mega Ecogaz	1909	1909	1909
OCTA+ Omnium pro	1906	1906	1906
Engie Electrabel Direct pro Online	1891	1891	1891
OCTA+ Budget pro	1886	1886	1886
EDF optifix pro	1881	1864	1877
EDF BASIC PRO	1846	1846	1846
Watz Pro 1 year	1843	1843	1902
Mega Free 1	1834	1834	1834
Mega Zen	1834	1834	1834
Antargaz variable pro	1833	1833	1833
Total Digital Variable	1831	1831	1831

Source-Bron : Brusim

3. GAZ - AARDGAS

3.2 CLIENTELE PROFESSIONNELLE – PROFESSIONELE KLANTEN

3.2.3 EVOLUTION DE LA FACTURE – 100.000 KWH 3.2.3 EVOLUTIE VAN DE FACTUUR – 100.000 KWH

Prix HTVA
Prijzen excl. BTW
Euro/an-jaar

Produit - Product	Juillet-Juli	Août-Augustus	Septembre-September
Luminus Ecofix	4451	4458	4444
Luminus actif pro	4388	4388	4388
Luminus Partner Pro	4252	4252	4252
Essent Fixe 1 an	4161	4187	4212
Essent Fixe 2 ans	4161	4187	4212
Essent Fixe 3 ans	4161	4187	4212
Engie Electrabel Easy fixe	4134	4136	4144
Luminus Benefit	4029	4029	4029
Engie Electrabel Easy indexé	3996	3996	3996
Luminus ecoflex pro	3982	3982	3982
Luminus Click Pro	3958	3921	3942
EDF #Begreenpro	3887	3850	3871
Essent Variable 1 an	3860	3860	3860
Essent Variable 3 ans	3860	3860	3860
Poweo Fixe 1 an	3833	3853	3903
ECS Easy 3 pro	3723	3727	3711
Mega Ecogaz	3702	3702	3702
OCTA+ Omnium pro	3692	3692	3692
Engie Electrabel Direct pro Online	3688	3688	3688
OCTA+ Budget pro	3676	3676	3676
EDF optifix pro	3650	3618	3643
EDF BASIC PRO	3595	3595	3595
Watz Pro 1 year	3592	3592	3710
Total Digital Variable	3565	3565	3565
Mega Free 1	3552	3552	3552
Mega Zen	3552	3552	3552
Antargaz variable pro	3539	3539	3539

Source-Bron : Brusim

3. GAZ - AARDGAS

3.3 CLIENTELE SOCIALE – BESCHERMDE AFNEMERS

Le tarif social calculé par la CREG a été modifié en août et sera d'application jusqu'en janvier 2018 inclus.

	02/2016-07/2016	08/2016-01/2017	02/2017-07/2017	08/2017-01/2018
Tarif normal/Normaal tarief (c€/kWh)	3,538	2,725	2,879	2,930

Source-Bron : CREG-Brusim

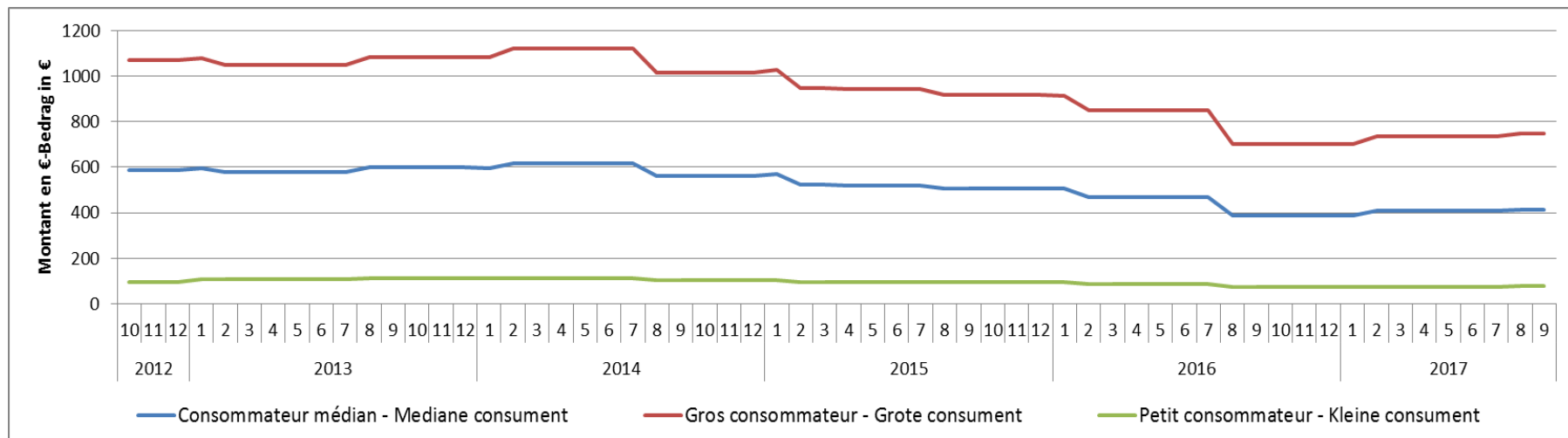
Het sociaal tarief dat berekend werd door de CREG werd in augustus gewijzigd en wordt geldig tot en met januari 2018.

3. GAZ - AARDGAS

3.3 CLIENTELE SOCIALE – BESCHERMDE AFNEMERS

3.3.1 EVOLUTION DE LA FACTURE ANNUELLE POUR LES CLIENTS BENEFICIANT DU TARIF SOCIAL POUR DIFFERENTS TYPES DE CONSOMMATIONS

3.3.1 EVOLUTIE VAN DE JAARLIJKSE FACTUUR VAN KLANTEN DIE VAN DE SOCIAAL TARIEF GENIETEN VOOR VERSCHILLENDE TYPES VAN VERBRUIK

Source-Bron : Brusim

brugel.brussels
0800 97 198